

"Brody-Lew" Inc., Brotherhood

**БРАТСТВО ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ
І КУЛЬТУ ПОЛЯГЛИХ**

c/o Ukrainian National Home,
140-142 Second Avenue New York, N. Y. 10003

В ДНІ ЗЕЛЕНИХ СВЯТ

Рік XIII
NEW YORK

Червень
1967

Ч. 13
НЬО ЙОРК

Проект Пам'ятника
на могилі воєнків 1 УД УНА,
перенесених з Червії на новопоряджений військо-
вий цвинтар в Пассо делла Фута, Італія.

„В ДНІ ЗЕЛЕНИХ СВЯТ”

Рік XIII Зелені Свята Ч. 13

Видає Братство „Броди-Лев”, Інк.
в Нью Йорку.

Кореспонденцію висилати на адресу:
„Броди-Лев”, с/о У.Н.Дім, 140-42 Друга Еве.
Нью Йорк, Н. Й. 10003.

„ON MEMORIAL DAY”

Years XIII June № 13

Published by “Brody-Lew”, Inc.
Brotherhood in New York.

Correspondence
should be addressed to:
“Brody-Lew”, Inc., c/o Ukrainian National Home
140-42 Second Ave., New York N. Y. 10003.

**УПРАВА БРАТСТВА „БРОДИ-ЛЕВ” ІНК.
на рік 1966-67**

/Поділ Функцій і Праці/

1. Д-р Роман Дrajньовський – голова і рівночасно референт воєнних могил при Краєвій Управі Братства б. вояків УД УНА в ЗДА.
2. Мирон Заліпський – містоголова, зв'язковий поміж іншими товариствами, організаційний референт та архівар.
3. Володимир Гриньох – секретар і зв'язковий з журналом "Вісті" Комбатанта.
4. Григорій Яремчук – касієр і архівар.
5. Григорій Швайковський – книговод і завідуючий канцелярією та рекордовий секретар.
6. Степан Шепарович – імпрезовий референт.
7. Василь Сидір – комунікаційний референт.
8. Микола Канятин – господар.
9. Д-р Богдан Левицький, Андрій Боднарчик, Михайло Виноградник та Пантелеймон Шуган – вільні члени.

Контрольна Комісія

Проф. Степан Салик – голова,
УСС Осип Стеткевич та Корнило Григорович –
– члени.

На першій сторінці обкладинки – проект пам'ятника, виготовлений безкоштовно мистцем Богданом Божемським. Сфотографував Володимир Грицин.

На четвертій сторінці обкладинки – Чартер Братства „Броди-Лев”.

Зимки з подорожі по Європі: д-р Р. Дrajньовський.

Технічна редакція та організація видання Одинодівки – Мирон Заліпський.

Друк тексту на веритайпері – Маріян Коць.

Укладка сторінок та оформлення – Олександр Балинський.

Дні Зелених Свят — це дні національних поминок, йдемо в ці дні, щоб віддати поклін Тим, що свої буйні голови поклали за кращу долю Батьківщини.

Дні Зелених Свят — це також дні допомоги Українським Воєнним Інвалідам.

**ВСІМ ОРГАНІЗАЦІЯМ, ПІДПРИЄМСТВАМ І ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЗА ЇХНІ ПРИВІТИ
І НА ПРЕС-ФОНД — НАЙЩИРІШУ ПОДЯКУ.ВИСЛОВЛЮЄ**

УПРАВА „БРОДИ-ЛЕВ”

КУЛЬТ МОГИЛ ЯК ВИЯВ КУЛЬТУРИ

"Між нами й вами хрест терпіння й слави
Хай буде зв'язковим від нині аж повік!"

Напис на хресті — поки вибудовано пам'ятник української секції Центрального фрідгоф в Граці, Австрія.

В історії культури людства, починаючи від сивої давнини аж посьогодні, культ могил, чи в ширшому значенні, культ покійних, займає перше місце й являється одною із найважливіших ділянок культури. Сміливо можна твердити, що мірилом духової культури даного народу є цвинтарі так, як виявом повного хуліганства є безчещення могил.

Цвинтарі, одначе, є не тільки виявом духового зв'язку між померлими й живими, вони є теж, якщо йде про об'єктивність, єдиним правдивим свідком історично-минулого даного народу, вони є науковим доказом звичаїв чи обичаїв тих часів, які потонули у мряці забуття, часто-густо вони й тільки вони є "свідком слави минулого", не кажучи вже про те, що коли б не археологічні розкопки дохристиянських цвинтарів Єгипту, Асирії чи Вавилону, історія усесвітньої культури була б щойно у пеленках.

І тому не дивно, що у всіх літературах світу, від найменш духово розвинених народів до найкультурніших включно, існує т. зв. тематика могил і може одною із літератур, в якій проявляється ця тематика найсильніше, є наша українська література із її "поетом могил" Амвросієм Метлинським (1814–1870).

І як воно не дивно, але ми, Українці, які культурою своєю належимо до найстарших народів Слов'янського Сходу Європи, з бігом часу сторіч затратили цей духовий, такий колись сильний зв'язок із тими, які нас породили й відійшли у вічність. Коли заглянемо у минуле історії української культури, на основі приповідок, цієї "народної мудрости", яка сягає сивої давнини й на основі етнографічних дослідів, можемо ствердити, що першою історичною основою українського первісного християнського світогляду України є земля, "мати наша", яка "нас годує". Очевидно, ця перша основа була адоптована із дохристиянського світогляду і мабуть первісно являлася зародком культу матері, який так виразно зазначений у наших обрядах, зокрема у весіллі. Згодом, земля, як "земля руська" стає синонімом державности. Найбільша присяга — "істи землю" — найстрашніший проклин "щоб тебе сира (або свята) земля не прийняла" — це безсум-

нівні докази не тільки пошани до землі, але й любови до неї, як батьківщини для живих і вічного спочинку для мертвих.

Ця нотка землі-матері, землі-батьківщини червоною ниткою тягнеться від найдавнішої української літератури, ще й з княжих часів, до найновішої включно. В оповіданні одного із найкращих співців землі української, Василя Стефаника "Сини", читаємо: "последний раз прийшов Андрій, він був у мене вчений. — Тату, каже, тепер будемо воювати за Україну. — За яку Україну? А він підоймив шаблев грудку землі та й каже: оце Україна а тут — і справив шаблев у груди — отут її кров. Як та его шабля блиснула та й мене засліпила. — Сину, кажу, та є ще в мене менший від тебе, Іван, бери і его на це діло; він дужий... най вас закопаю у цю нашу землю, аби воріг з цього коріння її не віторгав у свій бік."

Але в українській психіці земля є не тільки кормителькою і не тільки батьківщиною, вона є теж і зв'язковим між померлими й живими. Бо що символізує оспівана в українській літературі — а зокрема в Шевченковій творчості — могила? Це нерозривний, ззовні сформований, на поверхні землі створений зв'язок живих з покійними, зв'язок який виріс зі землі, що не підлягає ні грабеджам, ні припадковим катастрофам, тривалий і святий як земля сама. І так, як земля плодами своїми дає живучим фізичну силу, так і зв'язковий між померлими й живими, могила, яка виросла зі землі, дає живим духову силу. І тому в українській літературі, цій цій відбитці української духовости, могила грає домінуючу роль; і тому зрозумілі є слова староукраїнського схимника-літописця: Господи, не закривай переді мною могил батьків наших, щоб я міг черпати з них силу!

І зрозумілі є теж вчинки чи то поляків, які спалили тлінні останки гетьмана Богдана Хмельницького, чи то москалів, які вивезли у невідоме домо-вину з тлінними останками одного з найбільших владик нашої церкви, київського католицького митрополита Йосифа ІУ Рутського. Нищення і зневаження українських могил ворогами Української Державности, це тільки доказ, яким величезним капіталом історичного минулого являються могили, яким національним скарбом для духовости майбутніх поколінь, для пробудження сумління їхнього, є Пантеон, храм слави, збудований у пам'ять тих великих постатей, які "віддали душу свою за друзів своїх".

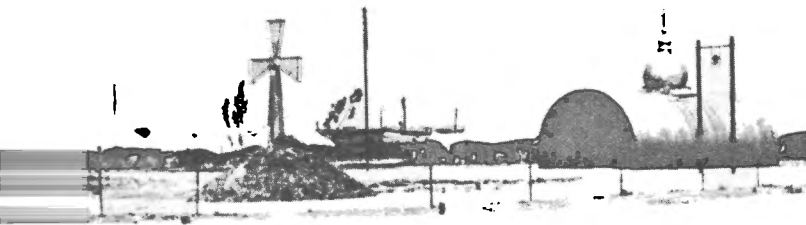
Український Пантеон розкинений по цілому, в дослівному значенні, світі, й часто-густо ми самі не знаємо, де лежать кости наших князів, гетьманів, вождів, письменників і науковців, які ціле життя своє віддали землі українській. А скільки є ще тих, невідомих нам ближче, про яких ніхто з нас не знає і не буде знати, хоч і вони своє життя віддали в жертву за нашу святу справу — де вони поховані...

І так як впродовж цілої нашої історії в минулому, так і під цю пору на українській землі ставляться пам'ятники найбільшим ворогам українськості а могили українців-героїв, які віддали своє життя за Бога й Батьківщину переорюється і зрівнюється земля, щоб раз назавжди усунути з очей цей видимий зв'язок між померлими й живими. Але за нами, яких Боже Провидіння вивело шасливо на землі вільного світу, велике зобов'язання відносно тих, що їх могили вирости серед нашого поселення. Нашим першим обов'язком є подбати про гроби батьків, синів і дочок України, тлінні останки яких спочивають у чужій землі. Вдержання і прикрашування українських цвинтарів, розкинених по всьому світі, дбання про могили наших героїв, яким Господь судив зложити їхні кости на чужій землі — це неначе спроба Бога, чи ми свідомі нашого обов'язку відносно тих, що відійшли до Бога? Чи ми свідомі, що кожний з нас зокрема й всі ми разом із нашими Покійними творимо духово одне, ціле й що ми тільки продовжуємо їхні цілі й їхню ідею?

І коли чужинці, відвідуючи могили своїх родин, спиняться перел старанно упорядкованими українськими могилами, щоб з пошаною схилити голову перед цего роду виявом старовинної культури, яким є пошанування предків — то тоді ми зможемо сказати, що ми сповнили одне із найважливіших завдань української традиції, початки якої сягають ще дохристиянських часів а яка є підвалиною буття нації.

*Могила - Пам'ятник
погилим за Україну
Глен Спей Н. Й.*

*Могила - Пам'ятник в таборі полонених
українців у Ріміні, Італія, 1946 - 1947*

БРАТСТВО "БРОДИ-ЛЕВ" НА СТОРОЖІ ПАМ'ЯТОК і ТРАДИЦІЙ НАШОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРотьБИ

Цього року українське вояцтво разом зі всім нашим громадянством відзначає важливу подію в житті нашого народу і в історії нашої визвольної боротьби. Цєю подією є створення своєї збройної сили. Подія ця важна в житті кожного народу. Зокрема українського, який бореться за створення і закріплення своєї держави. Знаємо з історії, що без сильної збройної сили держави не закріпимо. Створення збройної сили започаткувало нову сторінку в історії нашого народу, та в історії нашої визвольної боротьби.

Від часу створення збройної сили вояки несуть майже увесь тягар визвольної боротьби. В рядах

ворожої навали, щоб заступити ворогові шляхи на нашу землю. На полях боїв, постоїв чи перемаршів чисельні могили вояків є свідками великої ідейности вояцтва і його любови до свого народу. В безвиглядних обставинах стає все наш вояк відважно до бою, щоб бути прикладом до наслідування та щоб знав світ, що наш вояк є все готовий і в найтяжчих обставинах стати до бою за волю. До бою веде його віра в ідею національної держави в якій в основі державного ладу лежить християнська віра, мораль і етика та традиція наших предків.

З вісток з рідного краю знаємо, що там на рід-

*Вояки Армії УНР
в Зимовому Поході
6/12 1919 – 6/5 1920 р.*

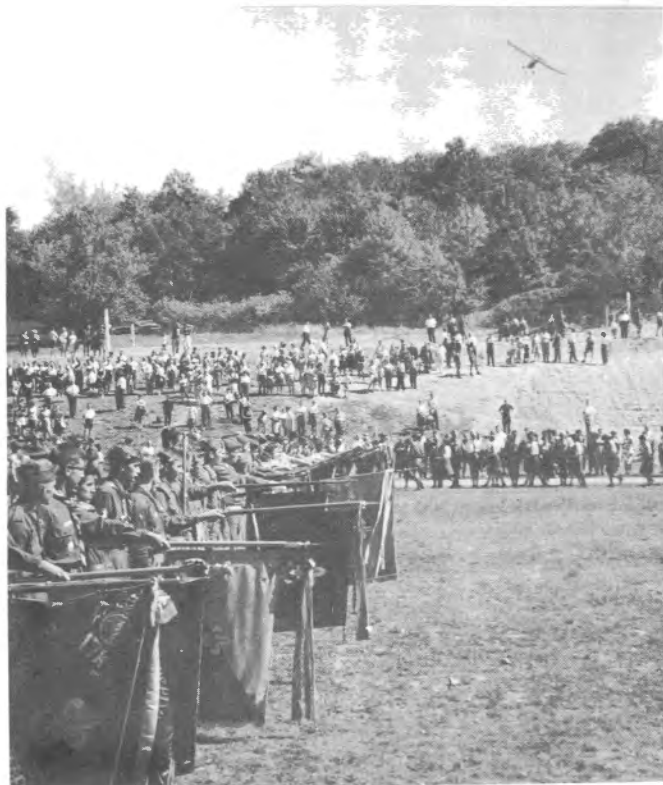
своєї регулярної армії, в рядах Української Військової Організації, Української Дивізії та подібних військових формацій а в кінці в рядах Української Повстанської Армії, цей вояк несе весь тягар боротьби і постійно складає свою безцінну жертву життя і крові в боротьбі за волю свого народу і самостійну національну державу. На полях боїв: Маківці, у боротьбі за Львів і Київ, під Крутами і Базаром, як також у найбільшій битві Української Дивізії під Бродами чи в боях Української Повстанської Армії по цілій Україні від Чорного моря поза верхи наших Карпат український вояк жертвенно, з посвятою, бореться проти

ній землі наші вороги стараються здушити всі прояви національної свідомості та нищать без пощади все те, що нагадувало б народові про колишню визвольну боротьбу. З літератури та мистецтва "вичищено" весь національний культ а пам'ятки визвольної боротьби знищено. Московсько-азійські варвари навіть не пощадили гробів вояків, які полягли у нашій визвольній боротьбі. Заборонено там плекати визвольні традиції і культ вояцьких могил. Никі не йде вже нарід з прощами на Маківку, не чути рівнож у Зелені Свята жалібних співів на місцях наших могил на Янівському чи Личаківському цвинтарях у Львові. Нема по

наших селах давних' святочних походів на розкидані по полях мигили наших вояків визвольної боротьби. Усі прояви культу могил і визвольних традицій там заборонено.

Дивним однак шляхом веде доля нашу визвольну боротьбу. Мов ворогам на прю, на заході, у вільному світі, маємо на цвинтарях осібні відділи на яких похоронені наші вояки визвольної боротьби. Як нам відомо, не маємо тут родин тих вояків і ніхто тими гробами не опікується. Цими могилами мусимо заопікуватися ми при допомозі нашого громадянства. Справу опіки над могилами перебрало Братство "Броди-Лев" і в тій діяльності перевело велику працю. Праця вимагає фондів без яких годі обійтися.

В ювілейному році створення нашої армії даймо доказ своєї вдячності супроти тих, що впали в боях за волю народу. Сповнім наш священний обов'язок супроти них і зложім свою щедру жертву на охорону воєнних могил. Даймо змогу нашими жертвами охопити евіденційно всі могили вояків визвольної боротьби та зберім фонди на це, щоби секції українських могил на воєнних цвинтарях були відповідно упорядковані. Поможім, щоб на кожній могилі можна було поставити таблицю з незламної криці, яка казала б що в могилі спочив на віки вояк наших визвольних змагань. Хай гроби наших вояків промовляють за наш нарід. Хай ім'я і чин вояцький нашого вояка буде збережений для грядучих поколінь.

*Ювілей 50-річчя Пласту
(28 серпня – 3 вересня 1962)
АПЕЛЬ ПОЛЯГЛИМ ГЕРОЯМ
Фото пл. сен. Миколи Кузьмовича*

*Частина Української Повстанської Армії (УПА)
перед великодню трапезою
в 1946 році*

Нині звертаюсь до Вас Друзі Вояки Української Дивізії – підіть у день Зелених Свят думками прошею до могил наших друзів, що впали на полях боїв і зложіть щедру жертву для Братства "Броди-Лев", щоб дати йому змогу вести цю важливу роботу. Станьте в передових рядах жертводавців на цю шляхотну ціль, займіться збірками, заапельюйте до нашого громадянства а воно напевно підтримає вас так широко, як підтримувало тоді, коли ваші колони в поході через Львів обсіпало цвітами та цвітням стелило ваш шлях на службу батьківщині. До цього обов'язку кличу вас, як Голова Крайової Управи Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії УНА в ЗДА, і вірю, що і тим разом Ви виконаєте свій обов'язок в ім'я нашої невмирущої ідеї.

ЗГАДУЙТЕ СЛАВНИХ ЛЮДЕЙ!

Зелені свята, це свято неба, церкви, і цілого християнського світу. Свято неба, бо св. Дух має навчити людство правдивого прославлення Бога. Він має довершити, через Апостолів, щоб на місці поганських божків заняв місце особовий Бог, Бог від вічності, повний святости, доброти і любови до усіх своїх сотворінь. І цього св. Дух довершив, чим звеселив ціле небо.

Це свято Церкви Христової. В цей день Божа Обручниця одержує св. Духа. Щоб до кінця людського роду хоронив її від ложної науки, від ересей, від блуду, щоб Христову науку доховати до Христового приходу ту саму, яка вийшла з Христових уст. І завдяки св. Духові, його світлу досі наша Церква не проголосила нічого такого, щоб мусіла відкликати, і так воно буде до кінця світу.

Зелені Свята, це свято землі, бо весь людський рід одержав в особі св. Духа Потішителя на цілій його земській мандрівці. Нічого так дуже не потребує людство в житті, як потіхи, бо живе воно не на горі шастя, але на долині сліз. Кожний з нас переживає терпіння, хрести, заводи і не завжди знаходить потіху у людей. Часто буває таке, що люди і тішаються нашим нещастям, бажають нам зла і терпіння, любуються в наших нещастях, а навіть самі нам їх спричиняють. Одиною і сталою потіхою є св. Дух, і тому зветься він "Утішитель".

Крім повищого значення, Зелені Свята мають ще й окреме значення в українському народі. В цей великий християнський празник згадує наш нарід своїх Мучеників і Героїв, що з палкої любови до своєї вітчизни, за кращу його долю, за його вільну державу віддали по-геройськи своє життя.

На жаль, буває часто і таке, що ми в цей день згадуємо лише найновіших наших Героїв, а забуваємо тих перших, які боронили наш нарід і нашу віру проти турків, татар, і азіатських орд. Своєю душею не обіймаємо тих, що визволяли нас з польської і російської неволі, що будували нам вільну державу і, як Герої вмирали на полі слави. Не сміємо про них ніколи забувати, бо вони є славою нашого народу. Сюди треба б у першій мірі зачислити Гетьманів, щоб пригадати їх, розпалити в собі жар любови до нових жертв за волю Україні. Їхня слава не сміє завмерти в українських душах, бо сам св. Дух наказує згадувати славних людей.

Тому, бодай коротко пригадаймо собі їх припанихиді в Зелені Свята.

Першим таким славним українським Гетьманом є:

Гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний
1616 - 1622

Походив з дрібної шляхти, з околиці Перемишля. Військову освіту здобув в Острозькій Академії, а військову кар'єру почав на Запорізькій Січч, заснованій Байдою Вишневецьким.

Був це лицар з крови, добрий вождь і політик. Весною 1616 р. Сагайдачний організував перший похід на Турків. Розбивши турецьку флоту на Дніпрі, здобув Каяфу, — головний осередок торгівлі християнськими невольниками, визволивши сотні бранців. Ця перемога здобула Сагайдачному авреолу народного Героя, що зберіглась в народних піснях донині.

В 1618 р. Сагайдачний поміг Полякам розбити москалів. В 1620 р. турки пішли війною на Польщу і розбили її війська під Цецею. Тоді знов просили помочі Сагайдачного. Із 40-тисячною армією козацькою вирушив гетьман на поміч. По довшій боротьбі під Хотиним і величезних втратах мусіли турки уступати. Була це остання перемога Сагайдачного, якою врятував він від загибелі Польщу. Ранений в часі бою, вернувся до Києва де й помер 10-го квітня 1622.

Гетьман Богдан Хмельницький — 1648 — 1657

Родився біля 1595 р. Вчився у Львові і Ярославі.

За час свого гетьманування Хмельницький вів завзяту боротьбу проти Польщі, яка держала український нарід у страшній неволі — і намагалась держати козаків в послузі для Польщі.

Його похід — це наче один великий тріумфальний в'їзд збудженої до життя нації Жовті Води, Корсунь, Пилявці, Збараж, Львів, Зборів, Замостя це свідки його великого генія. Одиноким прикритим дисонансом в цій авреолі слави була Переяславська угода з Москвою.

У своїх походах спирався Гетьман спочатку на татар і турків — опісля на московського царя, що зі союзника став гнобителем, окупантом, Вкінці почав орієнтуватись на Швецію, але смерть перервала ці великі задуми. Помер великий гетьман у Чигирині 6. серпня 1657 р.

Гетьманство Богдана відкрило Україні нову добу історії. Своїми перемогами створив він нову Українську Державу і увійшов у зносини май-

же з усіма державними мужами Європи, зробивши Україну знаною і славною у світі.

Гетьман Іван Виговський 1657 – 1659

Походив із шляхетського роду на Київщині як головний писар Хмельницького, держав у своїх руках всі нитки внутрішньої і заграничної політики. Провадив всі дипломатичні зносини з Московією, Кримом, Швецією й іншими державами.

Ставив Гетьманом, опер владу на інтелігенції так світській, як і духовій. Його політичним ідеалом була самостійна, незалежна українська держава. Тому в першу чергу заходився він порвати зв'язки, що від часу Переяславської Угоди лучили Україну з Московщиною.

До цієї розправи з москалями приготувався обережно і зручно. З Кримом відновив союз, з поляками заключив угоду, присмирив бунт черні, і пішов походом на Москву. В липні 1657 розбив Виговський московську армію під Конотопом. Шлях на Москву стояв отвором. Москва дрижала. Та бунти козацької черні, підбуреної московським духовенством, що поважився підняти руку на православного царя, – не дозволили скористати з перемоги.

Москалі вернулися в Україну. Не маючи виглядів на успіх своєї політики Виговський зрікся гетьманської булави.

А 1664 р., коли піднялося повстання проти Польщі, Виговського обвинувачено як його сприявця. Польський польовий суд засудив гетьмана на смерть і 19 березня його розстріляно в Корсуні, а тіло поховано в Манявському Скиті, в Західній Україні.

Гетьман Петро Дорошенко 1665 – 1676

Походив зі старого козацького роду. Військову і політичну діяльність розпочав за великого Гетьмана, Богдана. Був приятелем Виговського.

Його основною політикою було: злучити розділену між Польщею і Московією Україну в одну могутню державу.

Не довіряючись ні Москві, ні полякам, Дорошенко шукав помочі у турків, з якими уклав союз. Тому поляки висунули проти Дорошенка нового гетьмана – Михайла Ханенка, а москалі використали ворожнечу до турків кошового Івана Сірка, що також зачав виступати проти Дорошенка.

Походи Дорошенка з турками на Польщу не дали сподіваних успіхів, бо турки шукали тільки своєї користи. А коли турецьке військо отаборилося по українських містах і почало нищити край, руйнувати церкви і брати людей у яsir, популяр-

ність Дорошенка підупала. Навіть козацька старшина перейшла на сторону лівобережного гетьмана Самійловича. Залишений своїми і чужими, Дорошенко передав гетьманство Самійловичеві. Але навіть без гетьманства був він страшний для москалів, бо жили в ньому великі ідеї, ідеї Богдана. Тому Москва прогнала Дорошенка з України на північ, де й помер він 1698 р. в селі Ярополк. Ще до початку 19 століття зберігався нагробний пам'ятник цього великого гетьмана, що його названо "Сонцем Руїни".

Гетьман Іван Самійлович 1672 – 1687

Походив зі священничої родини. Зразу великий, завзятий ворог Москви, опісля – великий приятель. Завжди думав про об'єднання України польської і московської під своєю булавою, і тому виступав проти Дорошенка.

Чого не доконали наїзди, війни – того доконала хитра московська політика, що почала заманювати козацьку старшину великими обіцянками, наданнями великих маєтків та боярських привілеїв. Знеохочена довгою війною, козацька старшина липла до цих благ і запобігала царській ласки.

А тим часом сусіди договорилися між собою. Польща і Москва погодилися на "вічний мир", поділили Україну поміж себе і збирались присмирити союзника України, Крим і Туреччину. Самійлович обурювався такою політикою і навіть погрожував.

У 1687 р. вибралась велика московська армія на Крим проти татар. Нерадо прилучився до неї Самійлович з козаками. Висушений спекою степ зайнявся пожегою. Голод і спрага валили з ніг вояків. Треба було вертатися. Жертвою невдачі впав Самійлович. На нього зробила донос козацька старшина, його арештовано, вивезено в Москву, а звідти, без суду, заслано на Сибір, де він і помер.

Гетьман Іван Мазепа 1687 – 1709

Походив із шляхетського українського роду, людина освічена і розумна і замолоду багато їздив по чужих краях. Він бажав звільнити Україну від московського гніту і зробити її великою та сильною державою. Це не була легка справа, і Мазепа мусів поступати дуже обережно. Найперше він бажав просвітити і освідомити український нарід. Тому заснував школи, будував церкви і старався піднести добробут країни. Мазепа хотів, щоб Україна стала культурною і освіченою. Цар Петро всіма засобами нищив Україну. Він

воював у різних сторонах і всюди ставив твердині та укріплення. До цих робіт брав козаків, які мусіли працювати, як каторжники в холоді і голоді. Найбільш докучили козакам роботи при будові столиці, Петербургу. Цю столицю будовано серед болот і озер. Козаки мерзли у зимній воді, хорували і вмирили тисячами. Народ казав, що Петербург побудований на козацьких кістках. Московські солдати знущались над українським селянством гірше за бісурменів, а хто ставав в обороні своїх прав, вивозили в глибину Росії.

Дивлячись на все це, Мазепа почав переговори зі шведським королем, що тоді воював з Петром. Укладено союз України зі Швецією. Карло XII гарантував самостійність української держави і мав дати підмогу Українцям. Але цей союз не приніс щастя Україні. У бою під Полтавою 10 липня 1709 москалі розбили українське та шведське військо і заняли лівобережну Україну. Ранений у бою Мазепа мусів втікати на Молдавію. Там і помер з ран найбільший і найспосібніший вождь, державний муж, політик і гетьман в Україні.

Гетьман Пилип Орлик 1710 – 1711

Був він найближчим повірником Мазепа. Пилип Орлик нащадок старого чеського роду. Родився у Виленщині, – але проживав у Києві. У гетьмана був генеральним писарем.

З гетьманом перейшов Орлик на еміграцію і 1710 р. став його наслідником, признаним Туреччиною і Швецією. Зараз заключив з ними умову допомогти визволитись Україні від московської неволі. Орлик рушив на Україну з 16-тисячною армією і запомоччю татар його війська підійшли аж під Київ. Нарід вітав його сердечно, але коли татари зачали грабувати і брати людей в ясир – обурились і настроїлися проти Орлика, і він мусів відступати. Туреччина з Москвою погодилися, – а Орлик стратив турецьку поміч і союзника. Та це не зневірило Орлика. Всюди видвигав він справу української державности. Безустанно змагав до того, щоб викликати турецько-московський конфлікт, щоб у його вогні воскресити волю України. Але зусилля були даремні. Помер Орлик на еміграції 1739 р. полишивши своєму синові Григореві заповіт здобути волю України.

Гетьман Іван Скоропадський 1708 – 1722

Родився в Умані на Правобережній Україні. За Мазепа був стародубським полковником. Був одним з Мазепа і був утаємничений в його

плани. Був широко відданою батьківщині людиною, широким замірів, але і податливий. Тому, захоплений москалями в полон, стався, хоч з мусу, прихильником царя, що і зробило його Гетьманом проти Павла Полуботка.

Як Гетьман, просив царя про затвердження державного становища України, але крім обіцянок нічого не одержав. Москалі поселялися в Україні, діставали великі масти, старшинські уряди, а біля самого Гетьмана наставлено царського опікуна, що мав бути царським оком і вухом. Гетьманську столицю перенесено до Глухова, близько московської границі, щоб позбавити Гетьмана впливу на козаків. Москалі господарили в Україні, як у себе вдома. Заховуючи зверхній вигляд автономії, вони нищили і розсаджували її знутри, наставляючи козацьку старшину з москалів або донощиків. Розкладаючи так верхи, Петро нищив також і рядове козацтво, висилаючи його в далекі походи, або на копання каналів – де воно тисячами гинуло. Щоб затерти само слово "Гетьман", назначено Малоросійську Колегію, яка правила країною а уряд гетьмана був пустим титулом. Не міг Скоропадський пережити такої зневаги і вкортці помер.

Гетьман Павло Полуботок 1722 – 1724

Була це людина рішуча. З почуттям великої національної честі. Був чернігівським полковником і кандидатом на гетьмана, по Мазепі. Але цар боявся, щоб з нього не став другий Мазепа, настановив гетьманом Скоропадського.

Полуботок був тільки наказним гетьманом, а не з вибору козацтва, бо приготавляв цар Малоросійську Колегію на управління краєм. Полуботок поставився рішучо проти царя і його колегії, а щоб відібрати Москві основу до втручання у внутрішні справи, почав усюди привертати лад і переводити різні реформи. Цар покликав його до Петербургу. Полуботок відважно вимагав від царя самостійного управління. Тоді цар ув'язнив Полуботка та його старшин і почав вилловлювати всіх його прихильників. Це болючо відчув Полуботок. Помер у тюрмі 27. XII. 1724 р. Населення України величало Полуботка, як великого оборонця козацьких вольностей і як великого народного мученика. На його портретах виднів напис: "Не боюся ні кайдан, ні тюрми і краще мені найгіршою смертю вмерти, як дивитися на загибіль моїх братів-земляків".

Гетьман Данило Апостол 1727 – 1734

Був це одноступень Мазепа і його полковник. Вибраним на гетьмана, як 70-літній старець

взявся з молодечим запалом до нищення Малоросійської Колегії. На старшинський уряд покликав усіх колишніх мазепинців, людей, що їм на серцю лежало добро Батьківщини, а не царська ласка. І хоч від Москви не добився повної суверенности, все таки досягнув широкої автономії. Москву примусила поступитися гроза турецької війни, зростаюче невдоволення населення України і брак сильної руки по смерті Петра І.

Гетьман помагав і піддержував селянство. Протягом 6-літнього гетьманства добре заслужився Україні, і вмираючи 1734 р. залишив по собі жаль і добру пам'ять серед народу. Був це останній козак при гетьманській булаві, як один з найкращих діячів, рішучий оборонець автономної України, не збрудив своїх рук народньою кривдою і як володар змінив гетьманську владу на авторитет перед російськими властями.

Смерть Апостола була смертю автономії України. Вмираючи, він хотів передати владу козацькій старшині, але Москва на це не погодилася. Як тільки Апостол помер владу над Україною перебрала Малоросійська Колегія під новим іменем: Правління Гетьманського Уряду, який склався з трьох українців і трьох москалів.

Гетьман Кирило Розумовський 1750 – 1764

Був це останній український Гетьман. Його брат Олекса був надворним співаком в Петер-

бурзі. Цариця Єлисавета полюбила його і навіть таємно одружилася з ним. Він зумів здобути симпатії цариці для України, і вона обіцяла відновити гетьманський уряд. На кандидата запропонував свого брата Кирила, на що цариця погодилася, а козацтво вибрало його на раді в Глухові 1750 р. Під управу віддано йому цілу Україну і Запорізьку Січ. Звільнено московських урядовців і відновлено давний гетьманський лад.

Сам Розумовський був людиною доброю, лагідною, любив свій рідний край, але, тому, що не жив на Україні, а в Петербурзі, відчувився був від нього. Звик до придворного життя. Тому нудився у своїй столиці Глухові і часто виїжджав до Петербургу. Побудував собі величаву палату в Глухові. За його гетьманування російські звичаї дуже поширилися між козацькими старшинами.

Коли прийшла до влади цариця Катерина, відразу ж постановила знищити Україну і Січ. Шукала тільки приводу, який скоро трапився. Вона довідалася, що козацька старшина збирає підписи з проханням залишити гетьманство в роді Розумовського з тим, щоб він міг передати булаву своєму синові. Тоді Катерина зажадала, щоб Розумовський зрікся булави. Розумовський виконав її волю, а владу перебрала знов Малоросійська Колегія. В 1764 скінчилося панування українських гетьманів. Цар Петро І і Катерина ІІ знищили волю України.

МОГИЛА - ПАМ'ЯТНИК в Глен Спей Н. Й.

ПАМ'ЯТАЙМО ЗА НАШИХ БОРЦІВ ЗА ВОЛЮ

Давно це було, а я, як нині пам'ятаю. Пам'ятаю той наче забутий всіми куток землі недалеко ріки Стоход на Волині. Пішаною доріжкою їду поміж розливами болотяного Стоходу і цікаво оглядаю одноманітний краєвид. Болотяні трави поміж розливами ріки і мокляки поміж відногами Стохода. Де-не-де острівці пісків з вбогою рістнею. Час до часу якась бідненька хатчина і землянки біля яких бавиться дівчата.

Здивовано питаю візника. Чи в тих землянках живуть люди? Так – живуть бідні, бо колись тут стояв понад пів року фронт. У важких боях згоріли села і хуторі. Весь дорібок пішов з димом. Люди покинули оселі. Тепер вони вертаються. Дехто не маючи засобів навіть на скромну хату живе в землянці, або в давніх окопах. А он на горбочку цвинтар. Там поховано тисячі вояків, що впали по обох боках фронту.

Цвинтар при дорозі. Він обіймає простір напевно більший ніж пів квадратного кілометра. Розположений на горбку на вирівнаній площі. Від дороги невисока мурована огорожа з трьома входами. Середущий вхід прикрашує велика мурована брама. Прошу візника, щоб зупинився на відпочинок а я оглянущу цвинтар.

На бічних фасадах головної брами таблиці з яких одна подає короткий опис цвинтаря і статистичні дані про нього а на другій бічній фасаді написано, що цвинтар цей уладжено на основі договору поміж Польщею й Австрійською Республікою старанням австрійського товариства опіки над воєнними могилами за фонди державних дотацій австрійського уряду і добровільних збірок поміж населенням Австрії. Роботи на тому цвинтарі закінчено в 1926 році. Над брамою напис німецькою мовою "Гот міт Унс".

Легко переступаю невисоку огорожу й їду в напрямі могили, яка положена в колі з якого у всі сторони розходяться доріжки. На могилі мармурова плита з написом. Похований там генерал армії, яка боролася на тому відтинку фронту. При словах "К. унд К." повний титул генерала, його функція в армії і його прізвище, дата народження і дата смерті. На плиті кілька прощальних слів від жінки і дітей генерала, які закінчуються так: "Споживай у Бозі спокійно, бо з тобою твої вояки а з вами всіми наша любов і безмежна вдячність батьківщини." По обох боках його гробу два нищої ранги генерали а даліше чотирьох полковників. В поодиноких секціях цвинтаря багато старшин, підстаршин і вояків,

звичайно, зі задержанням формацій. На австрійських гробах комбатантський хрест. Багато безіменних гробів, багато славянських прізвищ, а серед них також і українські. Гроби обмуровані дуже солідно, сильні плити, виразні написи. На деяких гробах фотографії. Це певно за старанням родини.

Російська секція цвинтаря має гроби цієї самої форми, лиш на надгробній плиті трираменний хрест. В передних рядах старшини а потім підстаршини й вояки. На кожному гробі зазначено "Русішер зольдат". На старшинських гробах напис "поляг на службі батьківщині".

На цвинтарі також турецька секція. Тут гробів не багато. Гроби ж такі самі, тільки на плитах музудманський місяць і вояцький ковпак. На гробах прізвища. Деякі з них дуже довгі.

Цей цвинтар над Стоходом на сотки миль від границь повоєнної Австрії, далеко від її столиці. Австрія скинула свого монарха з престолу і стала республікою. Відпали від неї словянські краї, і, могла вона відцуратися колишньої монархічної минувшини так, як відцуралися від неї народи її монархії. В той час обідніла Австрія переживала потрясаючу кризу. Безробіття охопило працюючих, в містах панувала нужда а то й голод. Та всеж таки, як бачимо, в такій важкій ситуації спромоглася вона на величезну працю і великими матеріальними засобами навіть у глухому куточку краю над Стоходом сповнила свій обов'язок супроти своїх вояків і навіть ворогів, яких також примістила на тому цвинтарі. Цей цвинтар це доказ державницької зрілості народу, бо тільки висококультурний нарід спроможеться на впорядкування ворожих гробів з написом "упав на службі своїй батьківщині." Для культурного народу ворожий вояк у гробі – не ворог. Це символ обов'язку, символ посвяти життя за батьківщину.

А тепер перейдім до нашої проблеми могил. З вісток з рідного краю ми знаємо, що могили наших борців за волю затоптані, заорані колхозним плугом. У битві під Бродами червоні солдати скидали поляглих в окопи і загортали їх, щоб знаку по них не було. Могили наших Січових Стрільців та вояків наших армій поруйновано та зрівняно зі землею, щоб поколінням не стало сліду нашої важкої боротьби за волю. Нарід не йде вже на стрілецькі гроби з прощаннями, дівчата не квітчають їх і тужлива, жалібна пісня не будить рефлексій у юних серцях нашої молоді та не ста-

КУЛЬТ ВОЯЦЬКИХ МОГИЛ

На землях Західної України під час Зелених Свят і в день 1-го листопада патріотичний український нарід звертався своїми думками до могил Героїв, які полягли в боротьбі за визволення Батьківщини. Сучасному поколінню українського народу на Рідних Землях заборонено віддавати поклін тіням найкращих своїх братів і синів-воїнів.

Пригадуються урочисті походи громадянства разом із церковними процесіями на чолі з духовенством до вояцьких могил. Протягом багатьох років, не зважаючи на заборону польських влас-

лить їх на борців за волю. Пам'ятники на могилах розірвано динамітом, викинено тіла і розкидано по кутках цвинтарів, зарівнюючи землею. Московський кат не тільки скатував наш нарід в неволі, але і мертвих не пощадив та кинув їх на нругу московським гайдукам. За кілька років зникнуть там сліди нашої визвольної боротьби, як вичищено їх з інших ділянок життя.

В тих обставинах паде на нас обов'язок: зберегти це, що для грядучих поколінь осталося. Ми, еміграція, що за визвольні ідеали боролася на фронтах проти московської окупації і та, що в ім'я тих визвольних ідеалів пішла на скитання як живий протест проти окупанта.

Ми ситі, небогі! мусимо пам'ятати про це, що на цвинтарях західного світу маємо могили наших найкращих синів народу, які впали в боротьбі за нашу волю. Ми маємо могили тих, які своєю жертвою відчинили нам шлях у волю в якій життям повновправної людини, без страху і наругу живемо. Тут також могили комбатантів з першої світової війни. Про ці могили ми не можемо забути. Українські гроби мусять мати нашу опіку. Воєнні цвинтарі відвідують тисячі туристів. Хай з гробів до них промовить наша слава. Хай скаже їм про наш зрив до волі і про велику трагедію нашої боротьби. Ми всі знаємо, що йдучи поміж рядами гробів читаємо написи на них. Вони до нас говорять.

Постараймось і допоможім, щоб на кожному гробі камінь промовив за нас, коли вільний світ нехтує наші визвольні стремління. Пам'ятаймо, що розсіяні могили, це наша совість, це, вкінці, і ми, коли нас прийме земля.

Донині Братство Броди-Лев склало іспит із своєї праці. Дуже малими засобами переведено велику роботу. Допоможім тій корисній установі скласти за нас іспит нашої державної зрілості.

тей, цей культ був дбайливо зберіганий, на ньому виховувалися нові покоління. Могили Героїв, що впали у нерівній боротьбі з ворогами Батьківщини, промовляли до душі всього нашого народу. Батьки від зарання молодости вщиплювали в душі своїх дітей пошану і любов до цих могил. Українська молодь, у повній свідомості жертви спочилих у цих могилах, спішила до них, прикрашувала їх барвінком та квітами, обсипувала стежечки біля них білим піском. Над могилами пишалася червона калина. В місцевостях, де не було таких могил, наша молодь висипала високі символічні могили Невідомого Стрільця і приоздоблювала їх квітами.

Культ вояцьких могил плекається тепер на еміграції. Мабуть, немає ані одної місцевости у вільному світі із скупченням української еміграції, де на цвинтарі не було символічної могили Невідомого Стрільця. Над цими могилами рік-річно під час Зелених Свят, при широкій участі громадянства, відправляє наше духовенство обох віровизнань панахиди, та виголошує відповідні промови.

Друга світова війна збагатила кладовища-цвинтарі в Австрії, Англії, Італії, Німеччині й Франції могилами ветеранів українських визвольних змагань, вояків 1-ої УД УНА та інших формацій. Усі ці могили знаходяться під старанною опікою Т-ва Броди-Лев в Нью Йорку.

На особливу увагу заслуговує поїздка голови Т-ва Броди-Лев д-ра Р. Дражньовського, яку він здійснив в 1966 р., відвідуючи згадані вище країни і на місці перевіряючи стан могил наших братів. Його зацікавлення не обмежувалося виключно до збірних могил, — він відвідав також окремі могили по різних містах. Разом із цим зібрав багатий документарний матеріал (фотознімки, кількість могил у даній місцевості і т. д.), щоб подати його нашій еміграції до відома. Таким чином Т-во Броди-Лев поставило собі за головну ціль продовжувати традицію культу могил українського вояка на еміграції, дбаючи про зовнішнє їх оформлення, і ця шляхетна настанова заслуговує на повну піддержку всієї української еміграції.

Від символічних могил — місця культу нашого народу московський окупант не залишив ані сліду. Також численні могили наших товаришів зброї із 1-ої УД УНА, що впали під час бою у районі Бродів, зметені з лиця землі. Навіть найближчим їх рідним грозить велика небезпека, якби вони про-

бували цікавитися тими могилами. В Україні культ могил українських патріотів строго заборонений.

Під час другої світової війни цілу Україну окупували московські комуністи, із своєю фанатичною ідеологією. Скільки знищено, розстріляно або повішено наших товаришів зброї з 1-ої УД УНА та патріотів українського підпілля, мабуть, вже ніколи не можна буде устійнити. Все це залишиться тайною окупанта. Також неможливо ствердити кількості замучених на каторжних роботах, у в'язницях і концтаборах.

Живо смерті, плянованої і масової огорнуло не тільки Україну, але й країни т. зв. "народних демократій", де від терору окупанта згинуло немало кол. українських вояків, в тому числі наших товаришів зброї з 1-ої УД УНА. Їх імена знає тільки Всевишній.

Після смерті тирана Сталіна советська пропаганда твердить про початок нової "щасливої епохи", але терор і переслідування наших братів і сестер не вгавають. І кожному з них там загрожує смерть не в бою, у впертому змагові, на барикадах, але смерть підступна і скрита, приглу-

шена. Хто має відвагу думати, той знає, що комуністична система, яка галасує про свободу та щастя, в дійсності несе з собою смерть фізичну і духову. Бо тільки смерть є дійсним символом цієї системи.

Сьогодні, коли західний світ врешті зрозумів, що то є комунізм і советська Росія, стає незрозумілий його гін до співіснування. А цей гін нестримний! Ще дивніше стає, коли призадуматися над досвідом "холодної війни", головним інспіратором якої була Москва. Говорити про тривалий мир і співіснування з системою, яка поставила собі за ціль знищити мови і культуру неросійських народів ССРСР – це ніщо інше, як говорити про облудний мир.

Колишні українські вояки свідомі своїх завдань поза кордонами поневоленої України. В духовому зв'язку з Батьківщиною вони плекають культ вояцьких могил, передають цей культ молодому, вже на еміграції народженому поколінню, виховують своїх наслідників в дусі солідарних зусиль для повернення волі уярмленому українському народові.

Д-р Семен Федюк
хор. 1 УД УНА

ГОЛОС із ВОЯЦЬКИХ МОГИЛ

"Вояк ніколи не вмирає, а тільки відходить," сказав американський генерал МекАртур у своїй промові. І дійсно, коли вдумаємося у значення тих слів, то мусимо признати їм святу правду. Вояки не сміють умирати, бо коли б вони повмирали, то їхня нація зникла б із лиця землі. Вояки – оборонці та виразники незалежницьких стремлінь свого народу, і вони ніколи не вмирають, а тільки відходять, а на їхнє місце приходять нові оборонці, які гідно продовжують розпочате попередниками діло, зі зброєю в руках творять нову історію і віддають пошану тим друзям зброї, які вже відійшли. В такий спосіб утримується нерозривний зв'язок мертвих, живих та ще не народжених вояків, і нація живе, розростається, могутніє.

Вояки ніколи не вмирають, а тільки відходять, і про це свідчать їхні могили, пригадки для грядучих поколінь, що пролита ними кров не пішла на марне, а взиває до дальших героїських чинів, щоб їхня нація не впала жертвою ненаситного ворога, не стала для нього погноєм, не зникла з поверхні землі, не осталася тільки етнографічною масою, навіть, часом, затримуючи свою національну назву.

Культ вояцьких могил є найкращим показником живучості і непохитності національних прагнень кожного народу. З хвилиною, коли зникає культ

вояцьких могил у якогось народу, він перестає бути нацією, бо він уже перейняв чужонаціональні і ворожо-ідейні стремління, став інертною масою, яка животіє тільки до якогось часу, аж доки не розпливеться в чужому й ворожому морі.

Цю правду найкраще зрозумів Президент Сполучених Держав Америки, Авраам Лінкольн, який проголосив: "Пошана до могил поляглих, це пошана до самих себе." Своім геніальним розумом він зрозумів, що кожна людина у пошані до поляглих вояків виявляє любов до своєї нації і до себе самої. Цю знаменну думку висловив Лінкольн під час Громадянської війни в Америці, а його промова на гробах поляглих вояків у Гетисбурзі є символом національної єдності американців.

Можна сміливо твердити, що Україна затримала свою національну окремішність тільки завдяки подивугідній пошані до вояцьких могил. Наша Батьківщина лежить на перехресних дорогах між Європою та Азією і Господь Бог наділив її родючою землею та невичерпними мінеральними багатствами, які завсіди притягали ненаситних сусідів, почавши від пайбільш диких, кочовничих орд до найбільш цивілізованих народів. Тому не дивно, що Україна була тереном завзятих та жорстоких боїв і українські стени вкрилися численними могилами.

Самійло Величко згадує, що його спонукало взятися до написання козацького літопису. Коли він переїздив через Україну і бачив тисячі козацьких могил, то його серце щеміло у грудях, і він почув якийсь невідомий голос: "Наша кров не була пролита надаремно, продовжуйте наше діло, бо в противному разі нація загине!" Величко не мав сили опертися тому голосові і написав літопис про безсмертну славу козаків, хоч зустрічав багато перепон збоку московського окупанта.

Невідомий автор першої історії України, так званої "Історії Русів" також прислухався до голосу козацьких могил, коли писав, що "кров поляглих козаків кличе до Бога о помсту". Хоч цю історію видало Російське Історичне Товариство у Москві із значними змінами і скороченнями, автор зумів просунути поміж рядками найбільший патріотизм української нації і вірно передав благальний голос із козацьких могил. Бантиш Каменський, Рубан та інші історики писали свої кількатомові історії України на підставі "Історії Русів". Микола Гоголь, якого уважали за москаля, бо писав тільки російською мовою, прочитавши "Історію Русів", відчув голос із запорізьких могил, його совість здригнулася, і він створив свого безсмертного "Тараса Бульбу".

Тарас Шевченко найкраще зрозумів голос із козацьких могил, часто розмовляв із ними і гірко ридав, коли бачив, як нищили москалі "свідків слави дідовщини: "І могили мої милі москаль розриває"... Ненаситний цар наказав розорати козацькі могили — тих свідків козацької слави — але не встиг докінчити цього злочину, бо й сам упав жертвою більшовицького перевороту.

Тисячі українських патріотів послухали голосу із козацьких могил і взяли зброю в руки, щоби продовжувати козацьку славу і вибороти Самостійну і Незалежну Українську Державу. "Встоятись не було сили" — і родючий чорнозем України знову вкрився тисячами могил від Кавказу до Карпат. Ці могили — це свідки стремління українського народу бути рівноправною нацією у сім'ї вільних народів. Наша нація зрозуміла і оцінила героїзм і самопожертву українських мучеників за правду й волю і віддавала якнайбільшу пошану їм, бодай у тій частині України, яку ще не встигли загарбати більшовицькі окупанти.

Український нарід знову хватив за зброю, коли ударилися два кати України: західній Гітлер планував очистити Україну від українського населення протягом двох років, а східній Сталін навіть пожалівся Черчиллові, що з тяжким трудом знищив лише кілька мільйонів українців під час голоду на Україні, але не зумів викоренити всіх, бо було їх за багато.

У часі Зелених Свят віддаймо належну пошану, виявимо нашу любов до тих що відійшли, і прислу-

хаймося до голосу із вояцьких могил, який кличе до нас живих: "Наша вояцька і мученича кров не пішла на марне, ми у найтяжших хвилинах рятували український нарід від цілковитої загибелі! Продовжуйте наше діло! Бодрітеся, кріпітеся, працюйте і не упадайте на душі, а Господь Бог буде з вами і вам допоможе!"

Прислухаймося до їх голосу, який кличе нас до дальшої невсипущої праці, до єдності і солідарності, бо тільки у згоді і єдності лежить сила кожної нації. Підпорядкуймо всі свої особисті або партійні амбіції одній ідеї — ідеї Самостійної і Незалежної Української Держави!

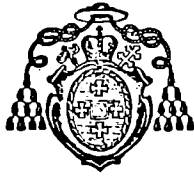
Послухаймо їх голосу, щоб перший Світовий Конгрес Українців, який відбудеться у листопаді цього року, став виявом нашої державницької зрілості, солідарності, толеранції і, щоб ми знайшли спільну мову, а добро української нації, щоб стало нашим найвищим законом.

Наша єдність і державницька виробленість мусять зростати в міру закріпощення і зростання загрози для українського народу. Під теперішню пору українська нація переживає найбільші страхиття в історії людства. Більшевицькі енкаведисти продовжують недовкінчену руйнівну працю царських опрічників, пильно розорюють козацькі та стрілецькі могили, не дозволяючи молитися на них, а своїм московським шовінізмом врізуються в українську душу, вириваючи із неї не тільки любов і пошану до поляглих воїнів, але також українську мову — як виразника окремішності української нації.

У дні Зелених Свят щиро помолімся на вояцьких могилах у вільнім світі. Подякуймо Всевишньому за дотеперішні ласки і благаймо нових сил для закінчення славних діл наших друзів, що від нас відійшли. Просім витривалості у нашій праці та віри у власні сили і невмирущу живучість нашої нації, бо грядуть нові події, коли "розвалиться домовина, а з під неї встане Україна", як пророчо писав Тарас Шевченко,

Наш національний пророк, Тарас Шевченко, своїм геніальним розумом передбачив, що пребагата і героїська українська нація ніколи не може числити на якісь угоди, співжиття або милосердя із своїми відвічними ворогами. Ми є свідками, що навіть маленькі африканські народи одержують свою незалежність, але, на жаль, Україна не може надіятись на якусь ласку або допомогу від інших народів. Тільки страшна і жорстока війна, оперта на власних силах, виборє Соборну і Незалежну Українську Державу. Тому дивімся правді у вічі і прислухаймося до голосу нашого Пророка:

"Розкують ся незабаром
Заковані люди,
Настане суд, заговорить
І Дніпро, і гори,
І потече сторіками
Кров у синє море..."

АПОСТОЛЬСЬКИЙ ВІЗИТАТОР
УКРАЇНЦІВ У ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

Ч. АВ. 1930/66.

29 серпня 1966.

Рим, дня
Pontificio Seminario di S. Giusef
7, Passeggiata del Gianicolo 7.

До
Хвальної Управи Братства "Броди-Лев" -
Охорони Воєнних Могил
на руки Голови ВП.Д-ра Романа ДРАЖНЬОВСЬКОГО
в НЬЮ-ЙОРКУ, Н.Й.

Високоповажаний і Дорогий Пане Докторе,

Моїм письмом з дня 28 січня ц.р., ч. 1394/66 подав я Вам ширше звідомлення в справі воєнних могил наших українських Вояків з табору в Ріміні. Ці могили були до недавна ще на військовому німецькому цвинтарі в Червія, коло Ріміні, а тепер їх перенесено до місцевини Пассо делля Фута, коло Траверса, в Апенінських горах на 60 км. від Флоренції на північ, а у віддалі 9 км. від нової автостради Рим-Флоренція, т.зв. автостради "дель Солє".

Оцим письмом мило мені подати Вам деякі доповнюючі вістки. Як уже Вам відомо, Канцелярія Апостольського Візитатора ввесь час цікавилась долею могил наших рімінських вояків, а в особливий спосіб в часі перенесення могил з Червії до Пассо делля Фута, підтримувала зв'язок з дотичним німецьким Бюром тут в Римі, що має урядовий нагляд над всіма німецькими військовими цвинтарями в Італії. Управитель того Бюра, а також завідатель нового цвинтаря, а в першу чергу один з вищих Представників німецького

уряду при Апостольським Престолі в Римі були завжди прихильно наставлені до наших бажань. Цими днями з мого доручення виїхав до Пассо делля Фута мій Секретар Впр. Отець Шамб. М. Марусин, в товаристві Впр. Отця Софрона Мудрого, ЧСВВ, Віцеректора Папської Семінарії св. Йосафата в Римі, щоби на могилах наших воєнків відправити заупокійну Богослужбу та й щоби переконатись на місці про стан упорядкування воєнних могил. Оба згадані Отці на місці ствердили, що вже всі гроби наших поляглих перенесені і спочивають в 23 відділі як одна українська група. Покищо засівають на гробах травники і упорядковують їх, але вже є готові таблиці з іменами всіх наших поляглих. З Червії перенесено тлінні останки воєнків в окремих металевих урнах. Дотичні урядові чинники не мають нічого проти того, щоби Українці поставили посередині згаданого 23-го відділу з українськими могилами ще окремий невеликий пам'ятник в формі камінної плити, з вири-тими хрестом в українському стилі, з мистецькою орнаментикою і з написом в українській мові.

При цьому треба з вдовolenням ствердити, що Управа цвинтаря зберегла давний український пам'ятник, що був в Червії і поставила його на почесному місці в спільній крипті на цвинтарі, поруч нечисленних пам'ятників, що їх перевезли з Червії. На цьому збереженому пам'ятнику є хрест і тризуб та напис: "Борцям за волю України" в двох мовах: українській і латинській. Цвинтар покищо ще не завершений, але вже в нинішньому вигляді є дійсно монументальним пам'ятником поляглим воєнкам. Має 35.000 могил, розположений серед гір, в дуже гарній околиці, побудований у формі спіралі, що пнеться в гору і закінчується модерним будинком, у якому є згадана крипта і каплиця для відправи Богослужб. Торжественне посвячення цвинтаря передбачується на 1968 рік і відбудеться при участі високих німецьких та італійських держав-

них достойників. На цьому цвинтарі, садинокому в Італії, українські вояки мають окреме визначне місце. При цій нагоді треба згадати, що на території Італії є ще й інші могили українських вояків, що були в різних арміях /американській, канадській, польській/, а саме на цвинтарях: Кассіно, Льорето, Анціо, але там вони зараховані як американські, канадські, польські вояки.

При нагоді останніх відвідин оба згадані священники відправили на цвинтарі Панахиду, а в церкві св. Хреста у Флоренції заупокійну Службу Божу. Тут долучую декілька знімок, що їх зроблено при нагоді. Оба священники віддали цю прислугу безкорисно.

Відносно нашого пам'ятника, що мав би стати на терені згаданого 23 відділу з могилами наших українських вояків, вважаю за вказане, щоби Хвальна Управа Братства розписала конкурс на проєкт невеликого, але з мистецького боку цінного пам'ятника, найкраще з мармору з тим, що на мармуровій плиті, квадратної форми, розміру одного метра /або округлої форми, також у промірі 1 метра/ і грубості відповідно до других плит на цвинтарі буде розмальований згл. вирізблений хрест в українському стилі /але не на взір т.зв. залізних хрестів, що є спільні для всіх військовиків/, оздоблений орнаментами в нашому стилі та з написом: "ПОЛЯГЛИМ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ". Можна би ще додати слова з св. Євангелії: „БІЛЬШОЇ ВІД ЦЬОЇ ЛЮБОВИ НІХТО НЕ МАЄ, ЯК ХТО ЖИТТЯ СВОЄ КЛАДЕ ЗА СВОЇХ ДРУГІВ", Ів. XV, 13. - або які інші відповідні слова. Проєкт прошу надіслати сюди найдалі до кінця біжучого 1966 року, а при цьому додати заяву, що Управа Братства зобов'язується заплатити виконання цього пам'ятника тут на місці в Італії.

Якщо Управа Братства мала би труднощі у розписанні конкурсу на пам'ятник, то може цю справу передати Канцелярії Апостольського Візитатора, що тут на місці в Римі звернеться до двох наших українських мистців, Монахів-іконописців, і знавців нашого українського мистецтва, а може до кращих італійських майстрів і тут на місці буде вирішена форма пам'ятника, по вимогам нашого церковного й народнього мистецтва.

Щераз з цілого серця благословлю Вас, Дорогий Пане Докторе, і Хвальну Управу і всіх наших бувших Вояків усім добром -

*Вітаний з Франко Вояки
Данієлю
Гантало*

Загальний вигляд на цвинтар в Пассо делля Фута,
Італія.

ВОЯЦЬКІ МОГИЛИ у ЗАХІДНІЙ ЕВРОПІ

(Репортаж з подорожі. 1966)

Рік річно Б-во "Броди—Лев" висилає до Європи частину зібраних грошей на поправу та прикрашення пам'ятників та поодиноких могил наших друзів, які загинули в боях або померли внаслідок воєнних поранень вже по війні. В останніх роках вирінула потреба перевірки цієї акції, тим більше, що деякі інформації часто були суперечні. Приміром, в одному листі з Німеччини очевидно пише: "На мою думку є ще потрібний цвинтар в Траутмансдорфі (Назва перекручена, місцевість зветься Траутмансдорф), де між кількома сотками незнаних вояків є напевно більшість наших вояків".

Відразу хочу зазначити, що це твердження є мильне і зовсім необосноване. Військовий цвинтар в Траутмансдорф-і існує з часів другої світової війни і закладати його не потрібно, до цього, він є під охороною Австрійського Чорного Хреста і без дозволу згаданої установи не вільно нічого змінити, чи будувати на згаданому цвинтарі. Думаю, що звітодавець эле висловився і мав на думці побудувати пам'ятника. Однак, тяжко є оправдати твердження про сотки незнаних вояків — похоронених на цьому цвинтарі. Виказалось, що всіх гробів є 196 а з того 119 невідомих. Всего чотири гроби мають українські прізвища і є розміщені в слідуячому порядку: На правій стороні цвинтаря: Denichin Mychajlo 8.11.1914 Kiew— 1945; Paul Gunchak 9.3. 1921 — 28. 4. 1945.

На лівій стороні цвинтаря: Peter Popelischin 13. 7.1921 — 1.5. 1945; Johann Moschansky 29.9.1926 — 28.4. 1945.

На підставі таких мильних і недокладних звідомлень було б зовсім неоправданим будувати ще один пам'ятник без докладної перевірки і то тоді, коли згаданий цвинтар має вкортці перебудувати Австрійський Чорний Хрест. (Про ці пляни я довідався в центраді Чорного Хреста). Звичайно, самою побудовою пам'ятника справа не кінчається. Пізніше, конечним є такий пам'ятник удержувати в задовільному стані, бо на військових цвинтарях обов'язують приписи, яких треба придержуватися. І тут знов наведу уривок з листа того ж звітодавця: "І мушу Вам ствердити таке. Шо поставлений нашою Г. У. (Головна Управа Брацтва ІУД УНА) пам'ятник на цвинтарі у фельдбаху вимагає поправи. В деяких місцях потріскав вже камінь". Неведений факт добре насвітлює проблеми зв'язані не тільки з побудовою, але головно з опікою і вдер-

жанням пам'ятників. Без попередньої згоди чи порозуміння з Б-вом "Броди—Лев" збудовано деякі пам'ятники. Тепер тягар опіки над ними мусіло перебрати Б-во, бо неможливо допустити до такого жахливого стану в яким знайшовся пам'ятник, як і взагалі ціла українська секція на центральному цвинтарі в Грацу, Австрія.

По застанові рішено вислати двох членів Б-ва з завданням: на місці дослідити стан пам'ятників і могил, потребу побудови нових пам'ятників, доповнення картотеки гробів на цивільних цвинтарях і їх викуплення, та, врешті, обговорення з комбатантськими організаціями в Німеччині і Великій Британії про фінансову допомогу фонду охорони воєнних могил.

Намічена програма була однак тільки частинно зреалізована а це тому, що в останній хвилі один з учасників цієї подорожі, з причин від нього незалежних, не міг поїхати. Крім цього, через повільно в Австрії я стратив цілий тиждень дорогого часу.

Дороги заліті повинню

4 серпня 1966 р. о годині 6.30 вечером відлітаю з летовища в Нью Йорку до Лондону. Милу несподіванку зробили мені Григорій Яремчук і Мирон Заліпський, які прийшли мене попрощати.

Перелет відбувся без перешкод і ранком о 7.30 я причалив в Лондоні. Ще цього самого дня вирушаю в дальшу дорогу через Голляндію до Німеччини.

Здавалося б, що вакаційний сезон проминув і по-дорож повинна бути без перешкод, але не так воно. Всюди повно туристів і не тільки в готелях обмаль приміщень, їх мало в залізницях, автобусах.

Врешті одержую замовлене авто і тоді всі мої турботи минаються. Не мушу в'язатись розкладами їзди, тратити час на залізничні чи автобусні сполучення, журитися за місце, а вже найважливіше, коли важко за кімнату, без клопоту можна переночувати в авті. Це часто доводилось робити.

Вибираю дорогу близько границі між двома Німеччинами. Границя, як і всі інші комуністичні, збудована зі засіків колючого дроду, мінових піль, сторожних веж. Прикро вражає такий образ в двадцятому столітті, де так багато говориться про свободу. Однак, такі границі це не тільки політичне розмежування двох світів, це правдивий образ рабської комуністичної системи. Чи потрібно ще інших доказів, щоб опрокинути цю жакливу систему? На жаль, ще сьогодні є багато сліпих, мимо того що мають дар зору, які не бачать, вірніше не хочуть бачити злочинів доконаних на інших народах московсько-комуністичною владою і до тепер ще не осудили цієї невільничої системи.

Моєю першою зупинкою є Інгольштадт коло Мюнхену. Тут на міському цвинтарі є похоронені українці і деякі могили споряджені фондами Б-ва "Броди-Лев". Цілий цвинтар, як також поодинокі

Одна з могил в Інгольштадті, Німеччина

Підчас зупинки в Мюнхені, мав я змогу провідати могили наших бувших дивізійників, а саме: Мгр. Бенцалю і Ярослава Войтовича на "Вальд-фрідоф".

Могили в Інгольштадті, Німеччина

гробу є дуже дбайливо вдержувані. Всюди багато квітів і трава гарно скошена. Більшість могил українців є разом в одній секції і це робить вражіння української частини цвинтаря, хоч офіційно така не існує. В управі цвинтаря переглядаю картотеку та доповнюю свої списки. Мої старання зустрітись з українським священником, чи іншими українцями не були успішні. З огляду на брак часу мушу спішити даліше.

Могила Ярослава Бенцалю, Мюнхен, Німеччина

*Могила бл. п. Войтовича, викуплена
Братством Броди-Лев. Мюнхен, Німеччина*

В Мітенвальді, по другій світовій війні проживало багато українців і тому немало їх поховано на міському цвинтарі. Розмовляю з працівником цвинтаря, він показує мені частину де хоронені переважно чужинці. Йду поміж дбайливо плеканими гробами і знаходжу багато українських прізвищ. Між іншими, тут спочиває сл. п. сот. 1 УД УНА Дмитро Феркуняк.

*Ненімецька частина цвинтаря в Міттен-
вальді, Німеччина*

Під вечір виїжджаю до Австрії, де, властиво, є найбільше похованих наших друзів по зброї. Ночую в Інсбруку і ранком йду на військовий цвинтар, де спочивають вояки з першої і другої світової війни. Їхні могили прикрашені цвітами і цілий цвинтар гарно вдержаний. Могили наших дивізійників не знаходжу. На одному хресті відчитую прізвище Тимошенко.

Через Південний Тироль їду до Каринтії, щоб побачити новий пам'ятник жертвам погибшим в німецькому таборі примусової праці в Зеебах коло Шпіталь. Пам'ятник з чорного мармуру, побудований за ініціативою бувшого Дивізійного капеляна, о. Д. Ковалюка, при фінансовій допомозі Б-ва "Броди-Лев", стоїть під лісом, на місці де колись був

*Пам'ятник українцям, що загинули в таборі
примусової праці в Зеебах, Австрія*

згаданий табір примусової праці. Туристи, яких є багато в цій частині Австрії, день-в-день відвідують це місце і на пам'ятку забирають зі собою знімки, а тим самим і українське ім'я. Тому будуючи цей пам'ятник, ми не тільки віддали пошану тим, які були замучені, але пригадуємо їх українське ім'я. Цей пам'ятник є доказом, що німці нищили нас українців не тільки на наших рідних землях, а й на далекій чужині, на важких невольничих роботах.

Маючи змогу бути у Відні, відвідав могилу Ірини Сапруна. Як вже було згадано, Б-во "Броди-Лев" збудувало пам'ятник цьому дивізійникові, доволітньому мученикові совєтської каторги.

З причини повені мусів перервати мою дорогу по Австрії. Зовсім відтятий від світа, просидів більше тижня в малому гірському селі коло Лінцу. Один зв'язок, це було радіо і гелікоптер австрійської ар-

Могила Іренея Сапруна. Відень, Австрія

мії, яким доставляли найбільш необхідні речі. Як тільки вода почала спадати і відкрились деякі дороги на Італію, я змінив плян подорожі і рішив їхати на полудне, щоб більше не гаяти дорогого часу. Продовжувати подорож по Австрії було неможливо з огляду на знищені дороги і мости.

В Італії найважливішим для мене завданням було побачити нове місце спочинку наших 39 друзів у Фута Пас, яких перенесено з цвинтаря в Червії, та, старатися про авдієнцію в Ексцеленції Архиепископа Івана Бучка, щоб обговорити можливості побудови пам'ятника на новому цвинтарі та дальшої опіки над згаданими могилами.

Військовий цвинтар у Фута Пас є заложений на

кових частин. В часі моїх відвідин цвинтар ще не був викінчений і тому замкнений для всіх відвідувачів. Офіційне відкриття і посвячення має відбу-

тися літом 1968 р. На іншому місці цієї "Однорівки" є фотокопія листа Ексцеленції Архиепископа Бучка з обширним описом згаданого цвинтаря. Будучи на авдієнції, мав я змогу обговорити проект нового пам'ятника у Фута Пас, та просити про дальшу опіку над гробами наших друзів.

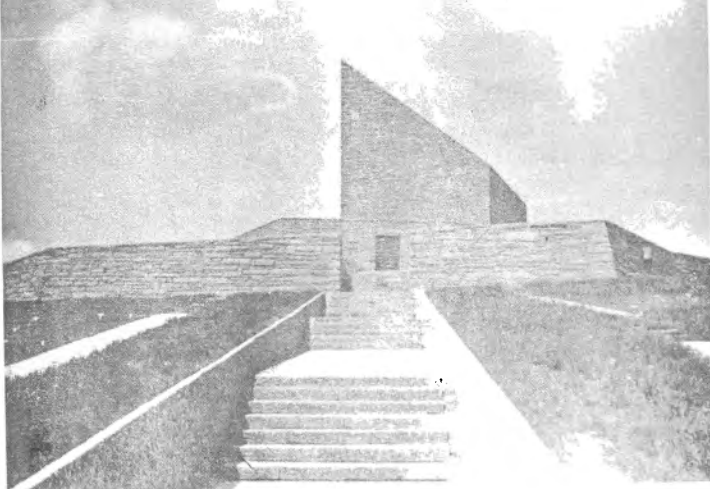
Мистець Богдан Божемський виконав безкоштовно проект, який Б-во "Броди-Лев", станиці 1 УД УНА в околиці Нью Йорку, та голова і окремі члени Г. У. одобрили. Фінансування нового пам'ятника перебрало на себе Б-во "Броди-Лев" а виконання буде під наглядом Ексцеленції Архиепископа Бучка. Проект пам'ятника поміщений на обкладинці цієї "Однорівки".

По повероті з Італії до Австрії, я зустрівся з бувшим капеляном нашої Дивізії, С.-майором Д. Ковалюком і обговорив плян подорожі в околиці Фельдбаху. До нас прилучився бувший дивізійник др. В. Шанківський і студ. мед. М. Мошовець. В чвірку ми їдемо до Фельдбаху де Го. Ковалюк відправив Сл. Божу в церкві і панакхиду на військовому цвинтарі над могилами наших друзів.

Військовий цвинтар у Фельдбаху, Австрія

Цвинтар у Радославі - крипта і могила Товаришів.

вершку гори і є власністю німецької держави. Наші друзі похоронені разом в одній групі на 23 полі. Пам'ятник з Червії є перевезений і вмурований в крипті разом з іншими пам'ятниками різних війсь-

Їхні могили розсіяні по цілому військовому цвинтарі, однак їх переочити важко. Як свідок, що тут спочивають крім вояків інших національностей, також українські воїни, стоїть пам'ятник.

Дальша мета нашої подорожі це могили дивізійників у Гнас. В долішній частині цвинтаря похоронено вісім відомих і п'ять невідомих українських вояків. Пам'ятник і могили гарно плекані, але напис потребує віднови.

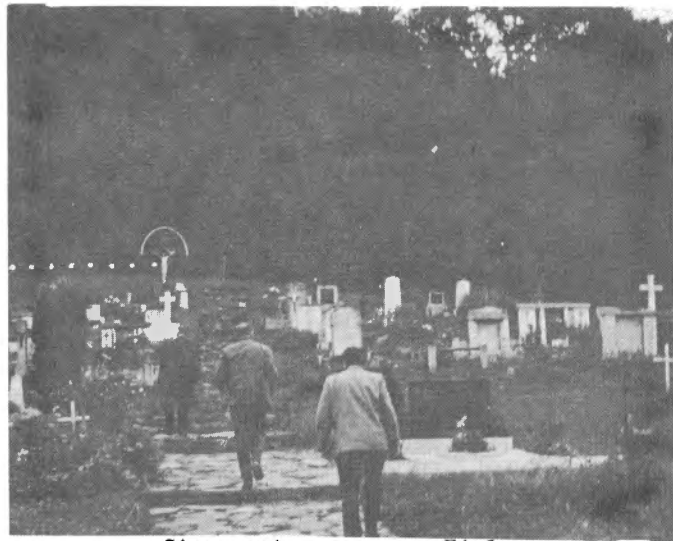

Пам'ятник дивізійникам на цвинтарі в Гнас, Австрія

По відправі панахиди їдемо до Бірбаум. По середині села стоїть велика церква, а під одною з її стін збудовано, один з найгарніших пам'ятників, нашим друзям. Перед пам'ятником огорожений гарний городець з цвітами. Тут немає похоронених наших побратимів, вони спочивають на сільському цвинтарчику, під лісом. Їхні могили в одному ряді, немовби стали в останнє на збірку. Деревляні

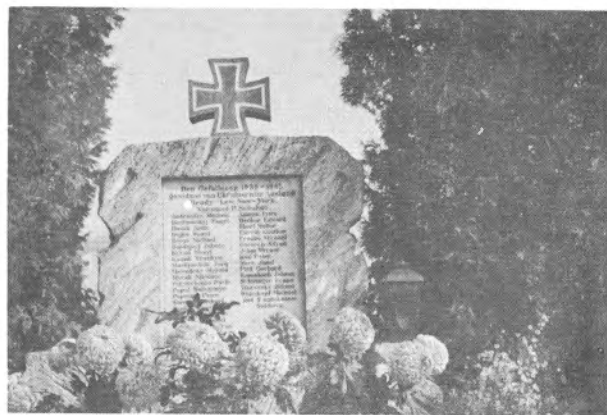

Пам'ятник дивізійникам біля церкви в Бірбаум, Австрія

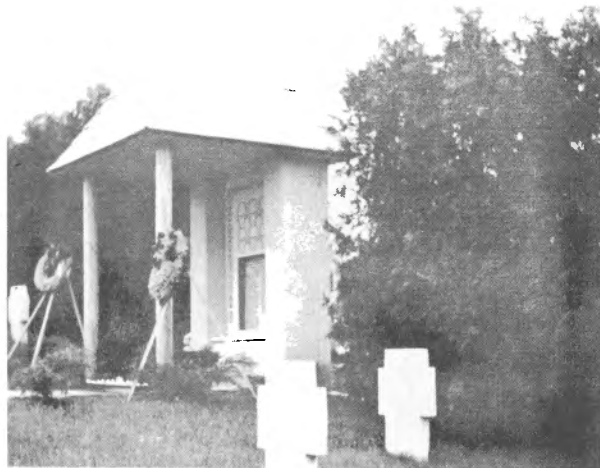

Сільський цвинтарик у Бірбаум, де спочивають наші друзі

хрести накриті шоломами – видно здалека. Крім наших шістьох відомих вояків, тут похоронено двох невідомих і трьох німців. Так як на всіх інших могилах, так і тут о. Ковалюк відправляє панахиду і під вечір виїздимо до Ст. Стефан. При головній до-

Старий пам'ятник дивізійникам в Ст. Стефан, Австрія

Новозбудований пам'ятник дивізійникам в Ст. Стефан, Австрія

розі в селі є великий пам'ятник поляглим у першій і другій світовій війні. За селом на цвинтарі є похоронених дев'ятнацять наших воєнків. Якраз літом 1966 р. тут перебудовано пам'ятник.

В пляні на другий день є ще провідати два місця в цій околиці, а саме: пам'ятник в Гляхенбергу. Він побудований на сільському цвинтарі, добре вдержаний і все прикрашений гарними цвітами.

Пам'ятник дивізійникам, поляглим у битві під Гляхенбергом, Австрія

Останньою нашою зупинкою є військовий цвинтар в Траутмансдорф-і де ще немає окремого пам'ятника українським воєнкам. Під великим дерев'яним хрестом о. Ковалюк відправив панахиду.

Дальша наша дорога веде нас на південь від

Військовий цвинтар в Траутмансдорф, де спочивають також наші дивізійники

Грацу, де частини нашої Дивізії також стояли в боях. На цвинтарі в Галіцієн знаходимо спільну могилу в якій спочивають 15 невідомих воєнків. За твердженням сторожа, це були всі чужинці, які впали в боях з тітовською партизанкою під кінець війни. Шойно по війні їх перенесено з довколишніх піль до спільної могили. Будучи в цих околицях в той час, знаю, що крім наших дивізійних частин в тій околиці не було жадних інших відділів чужих а тому найбільш правдоподібно, ці неznані були нашими дивізійниками.

По дорозі, ми ще відвідали військовий цвинтар з першої світової війни в Плекен Пас. Як на багатьох військових цвинтарях, так і тут довелося мені бачити багато українських прізвищ, хоч упавші воєнки спочивають не як українські воєнки а як австрійські, польські, американські чи советські. Одинок на кількох військових цвинтарях в Австрії де поставлено пам'ятники нашим друзям чужинець дізнається, що це могили українського воєнка. Це якраз заслуга Б-ва "Броди-Лев" його дбайлива опіка і охорона цих могил і пам'ятників.

Підчас подорожі мав нагоду бачити, що не тільки ми стараємося побудовою пам'ятників віддати пошану і зберегти пам'ять цих, які життя віддали в обороні Батьківщини, але й інші народи роблять це саме. В місті Лієнц, Австрія над рікою Драв є дуже дбайливо упорядкований цвинтар козаків.

Пам'ятник на козацькому цвинтарі в Лієнц, Австрія

В цій околиці був козацький табір і коли по закінченні війни англійці насилу видали козаків советам, багато козаків поповнило самогубство, щоб уникнути тортур і сибірської каторги. Їхні друзі, яким вдалося уникнути примусового вивозу, похоронили цих нещасливців а місто віддало місце на козацький цвинтар.

Як свідок подібного злочину, видачі невинних людей англійцями на знущання і певну смерть московським комуністам, є пам'ятник коло Іршен, Австрія. Напис в німецькій мові говорить, що на цім місці видано 7.000 Північно Кавказців советам

за їх любов до вільної батьківщини і віру в іслам, яких вони боронили. Якраз такі пам'ятники в майбутньому змусять істориків пригадуватись над причиною їх побудови, за що ці, на яких честь їх ставили, віддали своє життя, та чому вони спочивають в чужій далекій країні. Тому нашим обов'язком є зберегти і опікуватись українськими могилами, а вояцькими зокрема і то всюди, де тільки маємо змогу це робити. Ці всі пам'ятники і могили, хоч і не на рідній землі, є одним з наших найтривкіших і незаперечних свідків змагу до волі.

Пам'ятник Північно-кавказцям. Іршен, Австрія

Могила сл. п. Ярослава Кубашевського в Бельгії, побудову якої співфінансували "Броди-Лев"

Сл. п. Сотник

Юрій Лукашук

Народжений 1900 року в селі Стрільці, повіт Грубешів, Холмщина. Покійний брав участь у визвольних змаганнях в 1918р В Другій світовій війні командував Холмською Самообороною.

Під кінець війни виїздить до Західної Європи, а відтак до Америки. Помер 20 листопада 1966 року і похований на українському цвинтарі в Баунд Брук.

Вічна Йому Пам'ять

Фінансовий звіт приходів і видатків

Братства "Броди-Лев" в Нью Йорку, Інк.

За час від 1-го січня до 31-го грудня 1966 р.

ПРИХОДИ:

Членські вкладки	дол. 423.67
Фонд охорони В. могил	" 4,477.51
Допомоговий фонд	" 1,445.79
Адміністративний фонд	" 1,565.71
Зв'язок за репрезентацію	" 57.20
Видавничий фонд	" 1,356.20
Від імпрез та святкувань	" 1,405.88

Разом приходи дол. 10,731.96

Приходи	дол. 10,731.96
Сальдо з 31.12.1965	985.15
Разом	11,717.11
Разом приходи	дол. 11,717.11
Розходи	8,208.50

Сальдо на 31.12.66 дол. 3,508.61

РОЗХОДИ:

Членські вкладки до установ	дол. 25.00
На охорону В. Могили	2,797.83
Допомоги	871.49
Винайм домівки	310.00
На адміністрацію	919.41
Репрезентація	55.74
Оголосження	160.00
Імпрези і святкування	1,162.02
Видання	1,837.01
Рухомості	70.00

Разом розходи дол. 8,208.50

Григорій Яремчук
касир

Григорій Швайковський
книговод

Пам'ятник сл. п. Володимира Т. Гірянк — хорунжого УСС і УПА на цвинтарі св. Марії Спокс Чейс, Філадельфія, Па. Квітень 1967.
Нар. 15 жовтня 1897 — помер 26 червня 1964

Сл. П. Василь Багрий — Воєн 1 УД УНА
похований у Вельс, Австрія

ДО НАС ПИШУТЬ

Приготував д-р Б. Левицький

ВІДПОВІДЬ:

СПРАВА ВАРТА ЗАСТАНОВИ

ОРЕСТ ГОРОДИСЬКИЙ, Чикаго, Ілл. Знаний комбатантський діяч, дописувач до комбатантської преси, колишній співвидавець та співредактор циклоstileвої газетки "Життя в Таборі", що появлялася через цілий час нашого побуту в поліні в Італії, написав до нас листа з цікавою сугестією, яку хочемо в цьому місці піддати до дискусії. Раді будемо, якщо на цю тему появляться відгуки, чи в пресі, чи кореспонденційно з нами.

Цитуємо авторового листа:

"Студіючи історію, а головню про участь українських вояків на побоевищах світу, знайшов я усякі дані про українських вояків, які згинули в Еспанії 100 років тому в польському легіоні, чи, приміром, полк. Дяченко як Командир Ляйбгарди шаха Ірану 100 років тому, чи в революції в Мексико, чи навіть в американській громадянській війні...

В мене зродилася ідея, що варто було б збирати матеріали до книги "Могили Українців у Світі". Це не мусить бути якраз такий наголовок. В тій книзі ми помістили б списки, короткі біографічні дані, знімки не тільки пок. вояків та визначних українців, які померли чи похоронені поза Україною. Наразі їхні гроби ще існують, але в скорому часі можуть бути заорані.

Оце мій плян, якщо уважаєте, що справа варту застанови, прошу покличте спеціальну редакційну колегію, яка розпічне збирати матеріали. Їх прийдеться збирати кілька років. Тепер подаю Вам тільки мої думки, що треба б помістити в такий книжці: Анна Ярославна, Орлик, Мазепа, кладовища українців, що воювали 100 років тому як в Європі так в Америці, 1-ша Світова Війна, Талергоф, цвинтар у Відні, Грацу, Празі, Варшаві, Кракові, Парижі, Еспанії, могили вояків Галицької Дивізії, тітовські партизани, Монте Касіно, римські цвинтарі, аліантські цвинтарі, головню канадійської армії у Франції.

Здаю собі справу, що найперше треба було б зложити схему й іти після неї. Такі публікації перетворилися у своєрідні енциклопедичні словники.

В дальшу чергу знаючи з преси, що Управа Б-ва руководиться діловитістю, а не політично-партийним ключем у підході як до праці так і до поодиноких людей, вірю, що Вам вдасться закінчити та провести діло вперед.

Вельмишановний Пане Колего!

Знаючи Вашу наполегливість у переведенні деяких цікавих і корисних ідей, просимо Вас, щоби Ви в імені Братства Броди-Лев, Інк. виглосили на найближчому З'їзді б. вояків 1 УД-УНА програмову доповідь на цю тему. Очевидно, що Братство Броди-Лев є зацікавлене в цій справі і доложить всіх зусиль, щоб цей так корисний задум успішно закінчити. Збіркою таких матеріалів для науковців і дослідників ми внесемо неоцінений вклад у історичні причинки до студій українського здобутку в розбудові світових подій.

Тому, що збірка таких матеріалів не є легка, як самі зазначуєте, ми просимо українські установи про співпрацю в цій ділянці.

З вояцьким привітом.

Управа Б-ва "Броди-Лев"

Переглянувши докладно всі провідні звіту, хочу висловити свою думку. Зазначаю, що виступаю тут тільки від себе і нікого не репрезентую. Бражає мене, що на охорону могил видано тільки 1/3 грошей, тоді коли на інші цілі зужито 2/3. Самі видання й імпрези перевищують суму видану на охорону могил... Щоби одначе докладніше забирати голос в тій справі, мусівби я запізнатися подрібно із певними позиціями...

Пишу про це тому, бо між нашими дивізіями є негодування із господарки Т-ва "Броди-Лев" у попередніх роках. Йдеться, конкретно, про неспівмірно високі видатки на пам'ятник у Глен Спей.

...Хотівби я запитати Вас, як багато осіб із Чикаго відгукнулися на Ваші листи і післали пожертву... Тому вважаю, що збіркові акції у тих місцевостях, де є станиці, повинні переводитися тільки через станиці, бо це запевнить їм більшу успішність.

Роман Б. Припхан, Чикаго

Щиро дякую за завваги і поради. Тому, що у Вашому листі є порушені дві особливо важні справи, я рішив помістити це в "Однорівні", щоб ширший загальний зацікавився з проблемою.

Тішуся, що люди читають якщо не цілу "Однорівню", то бодай фінансові звіти, які у великій

мірі відзеркаляють працю Б-ва. Ви, слушно, зауважуєте, щоб забирати голос у фінансових справах, треба докладніше познакомитися з цєю ділянкою господарки Б-ва. Думаю, однак, що вже з поданого звіту видно, що Б-во видало на охорону могил більш як 2/3 із зібраних на цю ціль грошей, а не 1/3, як Ви зазначили. (Фонд охорони могил — прихід 1,531.46; видано 1,040.00, стор. 38 за 1966 р.)

Праця Б-ва є різнородна, тому не можна брати загальну суму приходів і розходів, як базу до порівняння видатків на охорону могил.

Що до видань, то тут потрібне докладніше висвітлення. Звичайно, жертводавці в збіркових листках призначають гроші, чи то на охорону могил чи на допомогу. На видання мало хто присилає. Однак наші видання, "Односторонка" і Різдвяна картка є єдиними засобами нашого приходу і тим самим необхідні для існування Б-ва. Крім цього "Односторонка", це єдиний журнал в українському суспільстві, який плекає культ поляглих і їхніх могил. Це також єдиний засіб інформувати громадянство про працю Б-ва в цій ділянці. На мою думку, це дуже малий видаток, менше чим 1,000 доларів на так важну ціль.

Що до пам'ятника в Глен Спей, я хочу ще раз зазначити, що його будовою займався окремий комітет і на це перепроваджено окремі збірки. В "Односторонці" з 1966 року на стор. 22 є це зазначено. Обвинувачення чи зажалення на адресу Б-ва є зовсім безпідставні і не на місці. Якщо ці обвинувачення далі повторюватимуться, то набирається вражіння, що хтось має в тому якусь ціль і робить злу прислугу для Б-ва, та вносить заколот в наше життя. Тому є більш доцільним шукати за інформаціями в наших звітах, чим брати їх від непоінформованих людей.

Відносно переводження збірок, я з Вами зовсім не згідний. Річ ясна, що особисте звернення має кращі успіхи. Як правило Б-во передає збірки станицям ІУД УНА, але і тут не все гаразд. Приміром, станиця в Чикаго перевела збірку на охорону могил в 1965 році, вживаючи жетонів і "Односторонки" Б-ва "Броди-Лев", але до нині з цієї збірки Станиця не розчислилася.

На кінець ще хочу згадати про негодування з господарки Б-ва. Якщо це робиться в конструктивному намірі, тоді добре, але коли це роблять люди, які нічим не причиняються до праці Б-ва, ні морально, ні порадою, ні фінансово, тоді це не потрібна витрата часу й енергії.

На жаль, наші дивізійники в минулому не повністю вив'язувались з обов'язків і виявили мало розуміння до праці Б-ва "Броди-Лев". Як доказ, наводжу уривок з листа Пана Олега Веселовського з Чикага: "Панове, не забудьте при нагоді заа-

пелювати до амбіції різних "Дивізійників", яких тут у нас в Шикаго для паради не бракує, бо переглянувши список жертводавців мені робиться дивно, що мене "не дивізійника" стати на дол. 2.00 а де ж пожертви інших?"

В останніх роках співпраця дуже поправилася і я вірю, що ми всі зрозуміли значіння культу поляглих та будемо цю ділянку нашого життя успішно плекати.

*Р. Дразньовський
Голова Б-ва "Броди-Лев"*

Салісбурі, 15.8.1966.

До Голови Братства "Броди-Лев", Інк.
в Нью Йорку.

Вельмишановний Пане Докторе Дразньовський!

Посилку від Вас я одержав, а саме: три журнали "В дні Зелених Свят", три збіркові анкети, дві для себе адресовані конверти і лист, за що Вам щиро дякую!

Про Братство "Броди-Лев" мені було мало відомо, щойно недавно я дещо про це читав. На мою думку Ви робите велике діло не лише для впадливих друзів, а для нашого Народу тепер і на будуче.

Тут в Австралії є три військові організації, а саме: Легіон ім. Симона Петлюри, котрий майже не існує, Союз Українських Комбатантів, що начисляє 47 членів (в тому приблизно 10 дивізійників) і Братство б. вояків І УД УНА, що числить 19 членів (бактивних).

Я є членом обох останніх і передав туди по одному журналові і обі організації дуже прихильно до справи ставляться. Начальник С.У.К. казав, що булоби добре, якби Ви прислали збіркову листу, або більшу кількість тих анкет (його адресу подаю на кінці цього листа).

Голова і секретар Братства б. вояків І УД УНА сказали мені: "ми чекаємо, щоб нам щось прислали", отже прошу їм вислати. Я не знаю яку суму тут можна буде зібрати, але кілька доларів буде.

Я б хотів Вам звернути на одне увагу, а саме: порівнюючи австралійський долар з американським то багато різниці нема, але заробіток в Австралії є нижчий чим в Америці і Канаді й якщоб Ви вислали сюди якісь видання чи інші речі у продаж, то прошу подумати над ціною. Я знаю з практики, що по американських цінах тут не можна багато зробити.

З вояцькою до Вас пошаною.

*М. Висоцький
М. Висоцький*

Оригінал в архівах Б-ва "Броди-Лев"

СТАНІЦІ БРАТСТВА Б. ВОЯКІВ 1 УД—УНА

Станиця б. вояків 1 УД—УНА в Гартфорді, Конн.
Гартфорд, 1.31.67.

До Братства Броди—Лев, Інк.

Ось цим пересилаю чек на дол. 16.00, які мені передав секретар збірщик із розпроданих жетонів. Тому, що я не брав особисто участі в тому, лише для зазначення в книгах це нотую. А крім цього всилаю Вам решту непроданих жетонів.

Прошу вибачити наше опізнання у переведенні збірки. Ми все будемо старатися помагати Вам у Вашому доброму ділі.

З вояцьким привітом

В. Стасишин

В. Гартфорд, Конн.

Дорогі Друзі!

Нам дуже приємно, що Вас тільки кількох у станиці серед невеличкої української громади задержує таку вояцьку дисципліну і громадську відвічальність. Ви можете послужити приміром навіть нашим великим станицям, які то кілька років тому забрали в нас жетони, які, до речі, коштують гроші, розпродали, не повернувши навіть наші витрати за продукцію тих жетонів. Самі розпоряджаються грошми без ніякого розчислення з нами. Зарядження Краєвої Управи Братства 1 УД—УНА, як і наші упіснення-прохання цілковито ігнорують. Очевидно, що неприємно є оприлюднювати ці справи. Сподіємось, однак, що таке оприлюднення вплине на обмеження а може і закінчення цієї безвідповідальної і руйнівної отаманщини в нашому зорганізованому громадському житті.

З вояцьким привітом

Управа Б-ва "Броди—Лев"

Дорогі Друзі!

Прошу прийняти мою скромну жертву дол. 1.50. Я сам інвалід з Визвольних Змагань. Живу зі скромної старечої пенсії, то і більше не можу допомогти. Хай вічна буде слава тим, що згинули в боротьбі за свою Батьківщину.

Павло Васишин
Омага, Небр.

Дорогі Панове!

Мені 75 літ життя. Очевидно, вже без праці. "Рада б душа до раю, та гріхи не пускають," тому жертвую тільки дол. 2.00.

М. Чайківський

Вельмишановні Панове, Управо!

Прошу мені вибачити, що з опізненням всилаю Вам дол. 3.00.

Гаразд!

Гері Іней

Філадельфія, Па.

Братство Охорони Воєнних Могиł і Культу Поляглих.

При цьому надсилаю свою пожертву готівкою дол. 5.00. Сердешно перепрошую за спізнання. Щиро бажаю всього найкращого в Новому Році 1967, успіхів у праці.

Микола Леськів

Писано 27. грудня Року Божого 1966.

До Українського Панства Броди—Лев
в Нью Йорку.

Всилаю дар на Різдво дол. 1.00. Не багато, але може і то щось буде для України.

Писав Д. Головка

Дорогі Побратими — Друзі!

Посилаю запізно і замало. Вже 4 місяць без праці. Всі кишені вивернув.

Слава Братству!

Андрій Новицький

Гленвю, Ілл.

До Хв. Управи Т-ва "Броди—Лев"

Високоповажани й Дорогі Побратими!

Ви прислали мені два заклики про пожертви. Тому, один з них повертаю, а на цей другий посилаю свою посильну пожертву два долари.

Я емерит з місячною пенсією 42 долари, а при старшому віці і пошерблених силах не маю можливості заробляти належної суми для кінцевих потреб. Тож прошу вибачити за таку скромну відповідь.

З побратимським привітом

Антін Кущинський

Чикаго, Ілл.

Дорогі Приятелі!

Я сам є інвалід з Визвольних Змагань. Дякую за пам'ять. Прийміть мою вдовину лепту дол. 2.00.

Пилип Громівський
Лакаванна, Н.Й.

Христос Раждається,
Дорогі Друзі!

Бажаю Вам успіхів у Вашій праці. Остаю з пошаною.

Іван Гулич
Ванкасвіл, Конн.

Найкращих успіхів. Залучую мій дар дол. 5.00.

Інж. пор. Євген Бедрій
Нюварк, Н. Дж.

Хвальна Управо!

Маю маленьке прохання, а іменно: чи можна у Вас дістати якусь відзначку з левиком. Прошу ласкаво повідомити і подати ціну, Залучую дар дол. 3.00.

Остаю з глибокою пошаною

Стефанія Пришляк

Дорогі та Вельмишановні Пані і Панове,
Наші Друзі та Приятелі!

Всім вичисленим листам відповідаємо ласкаво оцим нашим спільним листом. Наш секретар, очевидно відповідає на всю нашу біжучу кореспонденцію окремо. Ваші листи ми поміщуємо в Огдоднівці, бо вони відзеркаляють жертвенність українського громадянства та його зрозуміння до нашої праці в ділянці опіки над могилами. Далше, ці листи доказують, що не матеріяльний добробут є рішальним чинником, який оживляє почуття до вищого. Навпаки, хто менше посідає, той більше звертає свої очі в сторону шляхотних почувань і їх в собі плекає. Ця стара істина ще потверджена Христом вповні оправдує себе, коли переглядаємо нашу кореспонденцію і наші збіркові листи. Культот Поляглих і Опікою над Могилами наших Борців хочемо доказати, що ми не тільки цінимо їх пам'ять і геройство, але що ми також стараємося звернути очі і серця нашої млоді в сторону цих ідей, за які вони гинули.

Оставайтесь в здоров'ї і надалше плекайте ці шляхетні почування.

Управа Братства
Броди—Лев, Інк.
в Нью Йорку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

НА МОГИЛУ

Деякі люди, а спеціально бувші вояки складають свої пожертви на фонд Б-ва "Броди—Лев" замість квітів на могили своїх знакомих. І так:

Вп. пан Евстахій Загачевський, комбатантський публіцист, б. вояк 1 УД УНА, зложив дол. 10.00 замість квітів на могилу побратима сл. п. Михайла Головачака на цілі Братства Броди—Лев.

Вп. Панство Іван і Ела Кузів та Вп. Панство Павло і Ксеня Марків зложили дол. 16.00 на цілі Братства замість квітів на свіжу могилу бл. п. Марії Красінської.

У пам'ять Брата, сл. п. інж. Зенона Носковського, сотника УСС, Команданта 1-го полку в Бригаді УСС, що помер 5-го лютого 1067 р. в Словаччині, пересилаю дол. 20.00 на охолону Воєнних Могили.

Д-р Галина Носковська-Гірняк
сестра

Замість квітів на могилу бл. п. Ольги Комарницької, довголітньої учительки в селі Якубова Воля, яка померла в Коломиї, складаю дол. 10.00 на Охорону Воєнних Могили.

Атанас і Катерина Кобрин
Бофало, Н.Й.

Я особисто заінтересований могилою славної пам'яті Іриней Спруна. Складаю на цю ціль дол. 5.00.

Юрій А. Німілович
Індіанаполіс, Інд.

Управа Братства Броди—Лев з вдячністю приймає Ваші пожертви, які є виявом не тільки Вашого глибокого респекту до померших, яких згадуєте, але також прилучується до плекання культу Погиблих за Волю України.

З глибокою пошаною
Управа Братства

Христос Воскрес!

№

Хазенію БРАТСТВА Охорони Воєнних Моци

Братів-братів Ісус.

в Нью-Йорку!

в Нью-Йорку.

А ми ще хочемо зех на чину \$42.73, це є збір на
наших перохіткі чіпів іхніх.

Призи зно від чіпів на:

1) охрана воєнних моци ---- \$20.00

2) на воєні і сироти - - - \$22.73

разом \$42.73.

Всіх нас з хазенію і зно зозволяється
офісний Дерви.

наших укрїнсько-католицької
церкви і воєнних і воєнних
холодних і тепер і тепер
в Нью-Йорку - м. н. 01056
45, Newbury Street.
зні 22. квітня 1951. року.

АПОСТОЛЬСЬКИЙ ВІЗИТАТОР
УКРАЇНЦІВ У ЗАХІДНІЙ ЕВРОПІ

28 листопада 1966.

РІМ, ДНЬ
Pontificio Seminario di S. Giusef
7, Passeggiata del Gianicolo 7.

ч. 0.2121/66.

До
Хвальної Управи і Булави СУМА ім. Гетьмана І. Мазепи
на руки Голови ВП. Пана Петра Б А Б И Ч А
в Кентон, Огайо.

Високоповажаний і Дорогий Пане Голово,

Дуже дякую за листа з дня 14 листопада ц.р. і за Вашу щедрю пожертву на покриття видатків у зв'язку з опікою та консервацією воєнних могил Українських Вояків в Італії. Для мене це мила несподіванка, що наша СУМ-івська молодь в Кентон, Огайо, дорожить пам'ятками наших визвольних змагань і зберігає вдячну пам'ять до тих наших геройських вояків, що з любови до своєї Батьківщини України боролись в рядах Української Дивізії проти ворожого наступу в надії на досягнення кращої долі для рідного народу.

Саме тепер очікую відповіді від Братства "Броди-Лев" в справі пропам'ятної таблиці, що має бути поставлена на воєнному цвинтарі в Траверса коло Флоренції. Там є і наш український відділ. Так отже Ваша жертва буде одночасно і допомогою і гармою цеголкою на здвигнення наміченого пам'ятника.

Щераз щиро дякую і з цілого серця благословлю усім добром -

Борис Гринько
Док. істор.
Гринько Б.

БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ 1-ОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ

КРАЙОВА УПРАВА В ЗДА BROTHERHOOD OF VETERANS OF THE FIRST UKRAINIAN DIVISION OF UKR. NATIONAL ARMY

Бетлегем, 22-го серпня 1966 р.

До Хвальної Управи
Братства "Броди-Лев", Інх.
в Нью Йорку, Нью Йорк

На руки Фінансового Референта
Вп. Пана Григорія Яремчука

Вельмишановні Друзі !

В прилозі пересилаю наш чек ч. 117 на суму 240.69 дол.
/словами: двісті сорок доларів 1 69 центів/, що являється
розчисленням Красної Управи Братства в ЗДА з Зеленосвяточної
Збірки 1966-го року. На повищу суму складаються слідувачі
позиції:

Місцевість	Нью Йорк	469.78	дол.
"	Клівеленд	242.50	"
"	Рочестер	242.00	"
"	Філадельфія	230.00	"
"	Бофало	226.86	"
"	Ньюарк	174.41	"
"	Глен Спей	122.28	"
"	Нью Гейвен	98.11	"
"	Мілвокі	51.25	"
"	Дітройт /ген. пор. Крат/	33.00	"
"	Амстердам	32.50	"
"	Ютика	30.20	"
	Разом зібрано	1,952.89	дол.
	20% Адм. Видатки КУ	390.58	"
	Налекність для Б-ва "Б-Л"	1,562.31	дол.
Вислано безпосередньо до Б-ва "Б-Л"		1,321.62	дол.
Чек КУ ч. 117 в залученні		240.69	"
Разом переслано		1,562.31	дол.

З воляцьким привітом,

Евген Михайлів
Фін. Референт КУ

БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ 1-ОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ

КРАЙОВА УПРАВА В ЗДА BROTHERHOOD OF VETERANS OF THE FIRST UKRAINIAN DIVISION OF UKR. NATIONAL ARMY

12-го грудня, 1966

dec 20, 1966

4,340 + 4 341

До Хвальної Управи
Братства "Броди-Лев", Інк.
у Нью Йорку, Нью Йорк

Вельмишановні Друзі !

В прилозі пересилаю наш чек ч. 123 на суму 354.20
доларів /словами: триста п'ятдесят чотири долари і 20
центів/, що являється нашим дальшим розчисленням із
Зеленосвяточної Збірки 1966-го року, та розпродажі
"Одностнівки". На повищу суму складаються слідуєчі по-
зиції:

Збірка на охорону могил:

Філадельфія	30.00 дол.
Бріджпорт	49.00 "
Чікаго	202.50 "
разом збірка	281.50 дол.

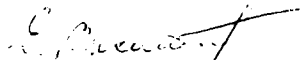
"Одностнівка"

Бюфало	17.00 дол.
Чікаго	112.00 "
разом "Одностнівка"	129.00 дол.

До розчислення:

Збірка	281.50 дол.	20%	56.30
"Одностнівка"	129.00 "		
разом	410.50 дол.		
відняти %	56.30 "		
вислати	354.20 дол.		

З воєнським привітом,

Евген Михайлів
Фін. Референт К.У.

Закінчення Фінансового Звіту див. на стор.43

ЖЕРТВОДАВЦІ

На цілі Братства "Броди-Лев"
від 1-го квітня 1966 до 31-го березня 1967 року
з таких держав, стейтів і місцевостей:

З'єдинені Держави Америки

СТЕЙТ НЮ ЙОРК:

По Дол. 50.00:

Комітет "Червона Калина",
Рочестер

Кобзар Іван
Д-р Стецьків Євген
М. Заліпський

По Дол. 40.00

"АРКА" – Книгарня

По Дол. 35.67

Стеткевич Осип

По Дол. 30.00

Д-р Горбовський Богдан

По Дол. 28.00

Король Роман

По Дол. 25.00

д-р Новосівська-Гірняк

По Дол. 20.00

Д-р Пасічняк Володимир
Згоба Петро
Мороз Василь
Д-р Кіналь Василь
Яремчук Григорій
Салик Стефан
Герило Андрій

По Дол. 16.00

Кузів Іван і Олена та
Марків Равло і Ксена

По Дол. 15.00

Гутович Євген
д-р Баран Остап
д-р Левицький Богдан

По Дол. 13.00

Проф. Чапельська Євгенія

По дол. 12.00

Кобрин Роман
Загачевський Евстахій

По Дол. 11.00

Скоробогатий Роман з дружиною

По Дол. 10.00

Пирський Михайло
Сливка Григорій

Богачевський Володимир

Хомяк Стефан
Величковський Йосиф
Смик Олександр
Білостоцький Тиміш
Ліщинський С.
Вовк Михайло
Онишкевич В. Н.
Мисак Василь

д-р Падох Ярослав

Кіра Петро

Полк. Богун де Ляре

Гриньох Володимир

Ярема Петро

Мисак В.

д-р Мороз Роман

д-р Воевідка Я.

д-р Салабан Богданна

Зарицький Ілія

д-р Сочинський Ростислав

д-р Богданів В.

Куровицький Е. і Син

Боднарчук С.

о. Кулинич Михайло

о. Осташ Василь

Ліщинський Константин

Надольський Петро

Юрковський Володимир

Волянський Микола

Сушків Володимир

Швайковський Григорій

д-р Жовнірів Іван

Секрета Стефан

д-р Палідвор Василь

д-р Когутяк Володимир

Сидор Василь

Рожанковський Теодор

д-р Гудзяк Олександр

о. Середович Василь

Креер Михайло

Кобрин Атанас та Катерина

По Дол. 8.00

д-р Федюк С.

Іваницький Роман

По дол. 7.00

Терещук Микола С.

Ступка Михайло

Шуст Стефан

Сворах Андрій

По Дол. 6.00

Сливоцький Стефан
Байко Олександр
Поритко Богдан
Біскуп А.
Кокодинська Олена
Жовнір М.

По дол. 5.00

Стусик Іван
Євуш Іван
інж. Артимішин Юрій
Патер Антін
Ревай Юліан
Данилюк Ольга
Кузьмин Осип
Гутович Євген
д-р Зарицький Мiron
Лех Андрій
д-р Рогожинський К.
о. Осідач В.
Вишиваний Іван
Осідак Мирослава
Коструба Ярослав
Комарницький Осип
д-р Кмета Надія
Федишин Олег С.
Слюсар Михайло
Гірний Іван
Фостяк Богдан
д-р Капітан Дмитро
о. Івахів П.
Сливоцькі Володимир і Стефанія
Кутко Ігнатій
Лотоцький де Велигост В.
о. Городецький Стефан
Івасин Василь
Гаврилюк В.
Паладій Ярослав
Бабій Осип
Гофман Василь
Халупа Лев
д-р Гребеняк Ірена
Фенчинський Роман
д-р Душник Володимир і Марія
Решетука Іван
Скрибайло Степан
Гринів Теодор і Елеонора
Зеленський Юрій
д-р Клюфас В.С.

інж. Волошин Ярослав
мгр. Гуглевич Роман
Гавриляк Роман
мгр. Крушельницький Леонтій
Шевчук Стефан
Барицький Лаврентій
Барвінський Б.
Онишкевич В. А.
Цвях Анастасія
Гуменюк Ярослав
Івануса Володимир
Глов'як Зиновій М.
Ярмак Петро і Ольга
Бражник Теодор
Костюк Григорій
Штинда Лев
Децький М.
Калинич Микола
Натина Василь
Якубовський Андрій
Ковальчик Юрій
Лапчак Євген
Боб'як Роман
Тимчук Роман і Люба
Карась Богдан
Воловодюк Володимир
Дембіцький Стефан
д-р Макаревич Іван
Шпірук Павло
д-р Решетуша Іван
Байбак Петро
Лех Андрій
Данилюк Ольга
д-р Ключас Мирослав
Яртимець Василь
Скремета Еміль
д-р Рубінгер Лев
Баківич Петро
"Самопоміч", Нью Йорк
о. Івахів П.
Комарницький Осип
інж. Колтунюк Мирослав
інж. Волошин Ярослав
д-р Кушнір Юрій
Косович Дмитро
Гірний Іван
Івасин Василь
Лаба Стефанія
Тріска Євгенія
Верба Д.
Ровдович Самуїл
д-р Крижановський М.
д-р Капітан Дмитро
Керницький Роман
д-р Сушків Александер
д-р Бородайко
Кузьмин Осип

Кулинич В. Е.
Шевчук Стефан
Патер Антін
Степанюк Микола
Пахолок Леонід
Форович Ярослав
Кіра Петро
Голуб Іван
д-р Мороз Роман
Вербовський Пантелеймон
Сторожинський Р. А.
Федорович Богдан В.

По Дол. 4.00

Бачинський Юліан
Шерей Василь
Харук Василь
Войчак Юрій
Бокс Тарас
Вальчук Володимир
Кузів Іван
Гарасим'як Осип
Михайлів Мирон
Бакалець Андрій
Керницький Іван
Василишин Іван

По дол. 3.00

Пасічник Григорій
д-р Цегельський Євген
Войчак Юрій
Бачинський Юліан
Гнатів Володимир
Скафарик Юліан
Туркало Кость
Ставницька Ярослава
Завальєк Стефан
Енгель Адам
Самойлів Петро
Юзенів Михайло
Боярський К.
Мельниченко М.
Семчишин Орест
Запаринюк Володимир
Домбчевський Роман
Винник Іван
Шипилявий Стефан
інж. Левицький Роман
Лозинські Григорій і Люба
о. Ліщинський Лев
Гладкий Орест
Пирожинський Семен
Боровський Осип
Курчак Микола
Олексієнко Данило
Бялий Євген
Гадзевич Зенон
Бокс Тарас

Стеткевич Лев
Гумовський І. М.
Іліяшенко М. О.
Ржепецька Марія
Тимчишин Анна
Сквіртнянський Іван

По дол. 2.00

Савчук Пилип
Німировський Петро
Білинський Роман
Снігурович Володимир
о. Бабій Володимир
Романчук Іван
Гаврилюк Михайло
Манацький Евстахій
Івасиків Зенон
Пінкас Микола
Березницький О.
Воронок Іван
Базарко Іван
Балабан Василь
Мартинюк Михайло
Левко Стефан
Гадзевич Зенон
Іванчишин В.
Ген. Валійський Аркадій
Саяк Петро
Стефанишин Іван
Васильовська Стефанія
Врублевський Іван
Бродиш Богдан
Форостина Роман
Харук Василь
Холєвчук Марія
Чорнодольський Михайло
Скремета Еміль
Білинський Роман
Гіба Стефан
Олексієнко Данило
Зеркаль С.
Гаврилюк Іван
Дякун Григорій
Еліїв О. М.
Бережницький О.
Винник Іван
Крижанівський Петро
Іванчишин Василь
Лаба Стефанія
о. Мацелюх Євген
Кунцьо Микола
Баб'юк Теодор
Дідошок Т.
Мельниченко І.
Литвиненко Надія
інж. Шерей Василь
Остапюк Теофіл

Чорний І.
 Яріш Петро
 Білик Любомир
 о. Рабій Володимир
 д-р Кибало Константин
 Пежанський Михайло
 Савчинський Остап
 Бакалець Андрій
 д-р Рабій Юліян
 Лозинські Григорій і Люба
 Івашків Е.
 Бродило Іван
 Громоцький Пилип
 д-р Остапук Я.
 д-р Михайлів Володимир
 Пирожинський Семен
 Берник Стефан
 Карпевич Марія
 Пахолюк Леонід
 Бурачок Осип
 Гаврилюк Іван
 Архипов Юліян
 Москва Микола
 інж. Яремович Р.
 Юзенів М.
 Коцибала С.
 Швайковський Сергій

По дол. 1.00

Ронбек Марія
 Курчик Микола
 Жук Іван
 Гнатковський В. Р.
 Гнатів С.
 Холодна Наталія
 Бабюк Роман А.
 Снітинський Юрій
 Яблонський Михайло
 Серант Василь
 Монастирський Теодор
 Ріпецький С.
 Гриців Роман
 Воробець П.
 Шевчук Тиміш
 о. Чернявський Н.
 Кравчук Никола
 Котсєвалов Ольга
 Шипилява Ольга
 Крупський Іван
 Савчин Петро
 о. Стельмах Петро
 Клячаний Евстахій
 Гончаренко Іларіон
 інж. Яримович Роман
 Грицковян М.
 Снігурович Володимир
 Котсєвалов Ольга

Буган С.
 Бриньовська А.
 Філіпчук С.
 Ярема Степан
 Ганчук С.
 Нечипорук Семен
 о. Стельмах Петро
 Данилович Іван
 Пінкас М.
 Шур Степан
 Лепкий Софія
 Руснак Мирон
 Шерба Марія
 Шерба Никола
 Іскала Ф.
 Була Ілія
 о. Лукашевич Й.
 Костишин Волтер
 Максимков Чарлс
 Цісик Волтер
 Свафчук Рузель
 Симуляк Петер

СТЕЙТ НЮ ДЖЕРЗІ

По дол. 50.00

д-р Дражньовська Ніна

По дол. 30.00

д-р Дражньовський Роман

По дол. 20.00

д-р Малецький Й.

По дол. 10.00

Будний Всеволод
 д-р Шебунчак Богдан
 д-р Самотулка Теодозій і Дарія
 Гладкий Ярослав
 Слонівський Осип
 Гирило Андрій
 інж. Загайкевич Роман
 Шипайло Е.
 д-р Політило Юліян
 д-р Панчук Богдан
 Микитюк Іван Й.
 Филипчак Б. А.

По дол. 9.00

інж. Яворський Віктор

По дол. 8.00

о. Танчак Василь

По дол. 6.00

о. Старух Микола

По дол. 5.00

д-р Терлецький Микола
 Сольчаник Мирослав

Матіяш Василь
 Кутний Богдан
 Шеремета Василь
 о. Боба Йосиф
 інж. Бедрій Євген
 о. Танчак Василь
 Зелінський Лонгин
 Стецура Володимир
 Лікашук Юрій
 Лукашук Юрій
 Кобаса Олександр
 о. Притуляк Микола
 Брилинська Олена
 Вольчак Роман
 Сенежак Володимир
 Грицак Петро
 о. Танчак Василь
 інж. Бедрій Євген
 Тарноський Богдан
 Бакалець В.
 Сольчаник Мирослав
 Ричок Роман
 о. Атаманюк Йосиф
 Галібей Роман
 Кришталович Д.
 д-р Каралінка Ілля
 Шеремета Василь
 Цетенко Вячеслав А.
 Шавала М.
 Левко Стефан
 д-р Гіль Зиновій
 Кришталович Д.
 Завицький Мирослав

По дол. 4.00

Питляр Зиновій

По дол. 3.00

Гарасимяк Зиновій
 о. Клепарчук Степан
 Кікта Йосиф
 Островська Мирослава
 Поточняк М.
 Лефков Степан
 Вольчук Роман
 Групський Е.
 о. Кочержук Юліян
 Поточняк Михайло
 Калинич Любомир
 Стецура В.
 Дзвоник Анастасія
 Городинський Іван
 Кутний В.
 Шипак Ярослав
 Коленський Л.
 Легедза Зенон

По дол. 2.00

Кисілевський Юрій
Шуль Михайло
д-р Криштальський Роман
Бігун Ярослав
Чипак Ярослав
Пиндус Ярослав
проф. Андрушків Й. В.
Василенко А.
о. Яцикевич Лев
Слоновський Осип
Левицькі Роман і Ірена
Гнатик Володимир
Роговські Любомир і Ярослава
Кедринський Олександр
Гнатів Василь
Леванісів Микола
Леґедза З.
Тимкевич Антін
о. Клепарчук Степан
Бодревич Іван
Маґаляс Семен
Гусар Василь і Дарія
Ховайло Йосиф

По дол. 1.00

Левко Петро
Грабар Стефан
Філюс К.
Турянський Іван
Мишанич Галина
Приходько Тетяна
Кульчицький Іван
Кікта Йосиф
Небошинський Сергій
Галушка Д.
Пастух Іван
Дмитерко Іван
Грабар Степан
о. Бачинський З.
Ромах М.
Дубик Богдан
Матвіїшин Текля
Пиндус Ярослав
Стефанів Зенон
Фесьо Василь
Тихий Дмитро
Савчук Пилип
Галій Й.

СТЕЙТ ПЕНСИЛВЕНІЯ

По дол. 100.00

Сульчак Михайло

По дол. 10.00

о. Харина Мирослав

Овсянецький Йосиф
д-р Войтович Микола
о. Стернюк Мирон
Чайковський О.
Бабяк Микола М.
Пиндус Євген
Слонський Іван
о. Грабець Володимир
Дубик Микола
о. Лободич Роман

По дол. 6.00

Прончак М.

По дол. 5.00

Новак Василь
о. Трешневський Олександр
д-р Сенковський Теодор
Саюк Василь
Маланчук Зенон
д-р Сенковський Теодор
Тимків Микола
Печерський Тарас
Кузьма Михайло
Тритяк Іван О.
д-р Навроцький Мирослав
Хомин Теофіл
Артимишин Богдан
Брикович Теодозія
Васлей Юрій Т.
інж. Мельник Роман
Кий Василь
Демянчук Михайло
о. Червінський Іван
Цюк Ярослав
д-р Микулович Ярослав
Грабовецька Осипа
Бориславський Микола
о. Бачинський Стефан
д-р Лев Василь
Гаркавий Андрій
Генґало Оксана

По дол. 4.00

о. Кобат Іван
Бульба Микола
Рак Теодор
Демків Петро

По дол. 3.50

о. Пасичинський Ярослав

По дол. 3.00

о. Федик Ярослав
Брикович Теодозія
проф. Гнатюк Богдан
Шкільник Євген
Козак Михайло
Леськів Іван

Стефанишин Богдан
Кондра Богдан

По дол. 2.00

д-р Яців
Швабак Іван
Марк Роман Ф.
о. Подоляк Петро
Процишин Іван
Струк Осип
д-р Войтович Микола
о. Мельник Андрій
о. Хлистун Андрій
Петик Іванна
Марк Ф. Р.
Михайлів Іван
Новак Василь
Чабан Іван
о. Ганас Роман
Подоляк Стефан
Запряла Іван
Лимаренко П.
Брік Микола
Івасенко Стефан
Дубик Микола
Ільницький Теодор
Каплистий М.
Винницький Евстахій
о. Дашо Стефан
Пирський Василь
Струк Іван і Ольга
Кацюба Василь

По дол. 1.00

Голінка Данило
Литвиненко Т.
Бачинський Лев
Ковальчук Семен
Євсєєвський Сергій
Лисенко Теодор
Довбенко Роман
Белей Іван
Струк Іван
д-р Яців
Хробак Іван
Масюк М.
Качур Павло
Вірний Степан
Кульчицький С. М.
Мельник Р. А.
Буртик Василь
Тимус Євген
Голінка Роман
Кривуша Іван
Євсєєвський Сергій
Остапак Микола
Гош Клявдія
Попель Іван

Децик Мхайло
Дідковський А.

СТЕЙТ ІЛЛИНОЙ

По дол. 20.00
Мурський Лев
д-р Панчук Ярослав

По дол. 15.00
д-р Демус Пилип

По дол. 10.00
Сорочак Володимир
д-р Воробець Тома
Демус Пилип
Галушка Володимир
д-р Смик Роман

По дол. 5.00
Процик Богдан
Васинчук А.
д-р Сосенко Роман
д-р Мацюрак Андрій
Нагорняк Олександр
д-р Фішер—Слиш Марія
д-р Погорецький Роман
Носевич Теодор
Гула Петро
Бородайко Корнель
Васинчук Ірина
д-р Крупка Роман
Бук Степан

По дол. 4.00
Бабяк Павло

По дол. 3.00
Лозинський Іван
Саламаха Петро
Галабурда Ростислав
Білінський Олєг

По дол. 2.00
Мізь Юрій
д-р Сениця Павло
Весоловський Олег
Богдан К.
Денисюк Микола
Ляшенко Микола
Команишин Євген
Вишнецький Осип
Возняк Марія
Литвин Йосиф
проф. Рожнів Іван

По дол. 1.00
Стецюк Г.
о. Нагірняк Ілля
Дорош Григорій
Пігут В.

Мізь Юрій
Стецюк Г.
Литвин Йосафат
Фурманюк Ст.
Ребей Анна
Куриляк Микола
Тимцюрак Володимир
Верес Роман

СТЕЙТ МІЧІГЕН

По дол. 15.00
Коцур Іван
Воронович Мирон

По дол. 10.00
д-р Ткачук Дмитро
д-р Флунт Роман
інж. Цеплий Олег
Гоїв Зенон

По дол. 6.00
д-р Богонович В.

По дол. 5.00
о. Прокопович Іван
д-р Лебедович К.
д-р Савдик Д.
д-р Лебедович Омелян

По дол. 4.00
Білоус Іван
інж. Зубаль Ярослав
Несторович Денис

По дол. 3.00
Федак Євген
Турянський Євген
Козевич Лев
Чорний Володимир
Панчак Іван
Гринчишин Зенон
Кисломед Андрій

По дол. 2.00
Заплітний А.
Калитовський Олег
Барановський Михайло
Сеник Корнель
Заполюх Іван
Чапельський Орест
Білінський Василь
Кісломед Андрій
Кордуба Роман Я.
Решетилович
Дигдало В.
Федак Євген
Витвицький Василь
Янов Микола
Гакало Михайло

Сеник Корнелій І.
Антонюк В.
Білінський Василь
Будзак Семен
Заплітний А.

По дол. 1.00
д-р Овчинник М.
Лисий Андрій
Ткач Павло
Козар Юлія
Ген. Крат Михайло
Козар Юлія
Ткач Михайло
о. Боровський В.
Рубаха Данило

СТЕЙТ ОГАЙО

По дол. 23.00
Відділ УКК, через Гудз Ст.

По дол. 20.00
д-р Панасюк В.

По дол. 17.00
д-р Шкільник Володимир

По дол. 15.00
д-р Сілецький Юліан
Кредитова Кооператива

По дол. 10.00
д-р Клос Олександр
Тарнавський Іван
Парма Сейвінгс Ко
д-р Клос А.
д-р Фаріон Дмитро
Попович Марія
Балко А.

По дол. 6.00
Янів Юрій
Небеш Степан

По дол. 5.00
д-р Дейчаківський М.
д-р Хомин Олекса
Трач Тетяна і Филип
д-р Тимків Михайло М.
д-р Решетило Теодор
Дучинський Володимир П.
Попович Іван
д-р Ярем Михайло Е.

По дол. 4.00
д-р Стахура Роман

По дол. 3.00
Сатурський Богдан
Руденський Іван
Фединський Олександр

По дол. 2.00

Бобер Михайло
Міхняк Роман
Сімків Тарас
Макогін О.
Німилович Осипа
о. Боднар Євген
д-р Музичка Ярослав
Німилович Осипа
Дадиґа Яро
Макогін О.
Олексин Зигизмунт
Гочаренко Аверкій
Міхняк Роман
Коваленко Микола
Олексин Зигизмунт

По дол. 1.00

Максин Петро
Матляк Лев
Трач Филип і Тетяна
Горбачевський Роман
Бойко Петро
Садівничий Данило

СТЕЙТ КОННЕКТИКАТ

По дол. 20.10
Українська Православна Церква
Бріджпорт, Конн.

ПО дол. 5.00

Пушків Михайло
Креховецький Корнель
Гомотюк Евстахій
д-р Яцук Михайло
Стахів Мирослав
Дашкевич Йосиф
Техльовець Мирон
Скремета Стафан

По дол. 4.00

Столишин В.
Стратичук Іван

По дол. 2.00

Жевко Юрій
Романів Яким
Гулич Іван
Жевко Юрій
Тесля Володимир
Маршон Петро
Загачевський Іван
Козак Іван

По дол. 1.00

Веремчук Л.
Рондяк Роман В.
Пелешук Василь

Кравчук Ярослав
Чайківський М.
Савчук Юстим
Галів К.
Гілевич І.
д-р Матвієнко

СТЕЙТ МЕРИЛЕНД

ПО дол. 25.00

д-р Тимків Степан

По дол. 11.00

д-р Ніжанковський Мирон

По дол. 10.00

Герасимович Роман
Сьокало Василь

По дол. 6.00

Ганас Олександр

По дол. 5.00

"Самопоміч" Кред. Кооп.
Будний Валерія
Попович Теофіл
Гелета Й. Н.
Траска Антін

По дол. 4.00

Яремко Микола

По дол. 2.00

Самутин Петро
Притула Емануїл
Більчак Роман
Мацюрак Й.

По дол. 1.00

д-р Гіль Іван
Мацюрак

СТЕЙТ МАССАЧУСЕТС

По дол. 10.00

Чепига Андрій

По дол. 5.00

Гусак Конрад

По дол. 4.00

інж. Флюнт Володимир
Лисишин Григорій
о. Гнатишак Юрій

По дол. 1.00

Миколаєвич Р.

СТЕЙТ КОЛОРАДО

По дол. 7.00

Паньків Павло

По дол. 5.00

Колтонюк Орест
Кацюба Степан

По дол. 4.00

Олексієнко П.

По дол. 2.00

Колтонюк Л. С.

СТЕЙТ КАЛІФОРНІЯ

По дол. 20.00

д-р Пруц Володимир

По дол. 5.00

д-р Наклович А.
Гошуляк Фред
Т. Я.
Хариняк Олена

По дол. 3.00

Корінець Микола
Блишак Ярослав

По дол. 2.00

Тишовницький О. М.
Каменецький
Романюк Л. Т.
Українська Православна Церква
св. Володимира
Корінець Микола
Блишак Ярослав

По дол. 1.00

Рожновський Олександр
Левицький Олег
Тишовницький Е.М
Каменецький Юліян

СТЕЙТ РОВД АЙЛЕНД

По дол. 5.00

д-р Коропей Ярослав
Желехівський Йосиф
д-р Веремчук Й.
д-р Ключас Омелян
Флис Михайло
Флис Евстахій

По дол. 3.00

Клос Володимир

По дол. 1.00

Стерпак Іван

СТЕЙТ ІНДІЯНА

По дол. 5.00

д-р Литваківський А.
Німилович Юрій

По дол. 3.00

Тарадайка Антін
Осінчук Зенон

По дол. 2.00

Криса Іван

По дол. 1.00

Альдохін М.

Шевченко Софія

СТЕЙТ НОРТ ДАКОТА

По дол. 10.00

д-р Жуковський Антін

По дол. 5.00

д-р Когут Нестор

Брездень Павло

По дол. 3.00

д-р Міщенко М.

По дол. 2.00

Попель С. А.

СТЕЙТ МІННЕСОТА

По дол. 8.00

проф. Грановський Олександр

д-р Павлишин Юліан

По дол. 3.00

Білецький Юрій

По дол. 2.00

Рудавський Лев

Ярмоленко Валентина

По дол. 1.00

Білоус Іван

СТЕЙТ НЕБРАСКА

По дол. 20.25

Відділ ООЧСУ, Омага
(Столярський В.)

По дол. 13.00

Винницька Ольга

Лобур Михайло

По дол. 3.00

Ващишин Павло

ВАШІНГТОН, Д. С.

По дол. 5.00

о. Шуль Дмитро

Бойчук Стапан

По дол. 4.00

Сімянцев Валентин

По дол. 3.00

Балюта Василь

Фуртак О.

д-р Наконечний Василь

По дол. 1.00

Маєвський Василь

СТЕЙТ ВІСКОНСИН

По дол. 10.00

Гречило Микола

По дол. 1.00

Дяченко Віктор

По дол. 0.50

Швець Ігор

СТЕЙТ МЕЙН

По дол. 10.00

д-р Сененький Осип

СТЕЙТ КЕНЗАС

По дол. 5.00

Феден Віліям

СТЕЙТ МІЗУРІ

По дол. 4.00

Гаврилук Михайло

СТЕЙТ КЕНТАКИ

По дол. 1.00

Гурко С.

СТЕЙТ МОНТАНА

По дол. 1.00

Кобзей Іван

СТЕЙТ АЙДАГО

По дол. 2.00

Філ Андрій

КАНАДА

По дол. 20.00

Українська Парохіяльна

Громада у Вудсток

По дол. 11.00

д-р Плітас Зоя

По дол. 7.00

інж. Роніш Осип

По дол. 6.00

Пришляк Степанія

По дол. 5.00

о. Федунік Я.

Гірняк Юрій Тарас

Тарашук Павло

Андрухів М.

По дол. 4.00

Брик Н.

Мончак Мирон

По дол. 3.00

о. Гайманович Ярослав

По дол. 2.00

Хомяк Максим

Іщенко В.

Залеська Стафанія

Ясінська Ольга

Мартинюк Михайло

Винничак Я.

Змрочок Анна

Федів Наталія

По дол. 1.00

Винницька Ярослава

Дунець Марія

АВСТРАЛІЯ

По дол. 2.00

Висоцький Микола

інж. Божок Г.

ЄВРОПА

АВСТРІЯ

По дол. 5.00

д-р Дашкевич Роман

По дол. 4.00

о. Ковалюк Данило

З огляду на нечіткість прізвищ деякі імена
жертводавців пропущено.

Просимо подати нам до відома, щоб в сліду-
чій одноднівці ці прізвища були відмічені.

МАНІФЕСТ

ПАНАМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРО СКЛИКАННЯ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Боже Провидіння покерувало долею українського народу так, що мільйони його дочок і синів живуть нині поза межами України.

Задивлені в гідні приклади своїх попередників, докладаємо всіх зусиль, щоб зберегти нашу національну ідентичність. Ми свідомі того, що наша доля нерозривно пов'язана з долею українського народу, а духовна єдність з материком — це джерело нашої духовної сили, це наш моральний обов'язок.

Ми затривожені всім тим, що діється в Батьківщині: Україна поневолена в тенетах московсько-комуністичного імперіалізму. Майже півстоліття триває політичне поневолення і економічний визиск нашого народу новим червоним московським окупантом. До того долучається тепер наступ на духа українського народу в формі посиленої русифікації та нищення культурних скарбів української нації.

Жорстокий наступ ворога на життя і духа української нації скріплює нашу віру в українську правду.

Виконуючи постанови Конгресів українського організованого суспільства у різних країнах вільного світу, Панамериканська Українська Конференція, провівши підготовчу працю, скликає на четвер, п'ятницю, суботу і неділю — 16, 17, 18 і 19 листопада Року Божого 1967 в місті Нью-Йорку, в осідку організації Об'єднаних Націй

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

щ о б

1. Задokumentувати перед світом непохитну волю українського народу боротися за віднову своєї суверенної соборної держави.

2. Заманіфестувати солідарність української спільноти у вільному світі з визвольною боротьбою українського народу і готовість допомогти йому засобами, які є в нашій спроможності.

3. Об'єднати всі сили українців, громадян чи мешканців вільного світу для близької співпраці між собою.

4. Устійнити шляхи для скріплення та всебічної розбудови всіх ділянок життя української спільноти у вільному світі.

До участі в Світовому Конгресі Вільних Українців запрошуємо: Ієрархів Українських Церков.

Представників центральних репрезентацій та крайових громадських організацій, церковно-релігійних та наукових установ, жіночих, молодечих, студентських, ветеранських, господарсько-фінансових, культурно-мистецьких та професійних і станових об'єднань українського суспільства.

Як гості Світового Конгресу Вільних Українців будуть запрошені діячі українського політичного світу, представники урядів приязних нам країн, парламентаристи країн нашого поселення та наші співгромадяни, які з симпатіями відносяться до українського народу в Україні та української спільноти у вільному світі.

Ми глибоко переконані, що на наш заклик позитивно відгукнеться все організоване українство у країнах вільного світу. Ми віримо, що всі запрошені організації і інституції подбають про масову участь їхніх делегацій у Світовому Конгресі Вільних Українців. Ми віримо, що не буде жадної місцевості, в яких діють українські парохії чи організації, які б не подбали про вміле зібрання фінансових засобів потрібних для успішного переведення Світового Конгресу Вільних Українців. Ми віримо, що вся вільна українська преса займеться популяризацією завдань і цілей Світового Конгресу Вільних Українців, а все це буде виявом солідарності та громадської зрілості нашої спільноти.

УКРАЇНЦІ! Ми скликаємо цей Конгрес саме в році, коли минає півстоліття від початку великої української національної революції ХХ століття. Її величні ідеали знайшли своє відзеркалення та створення вільної держави українського народу — Української Народної Республіки.

День проголошення нашого Маніфесту — це день коли ми відзначаємо світлі акти суверенності української держави. І хоч вона впала жертвою воєнної агресії комуністичної Росії — то воля українського народу, бути сувереном своєї землі — дотепер незламна.

Хайже наш перший Світовий Конгрес Вільних Українців стане нагодою здобути широкий круг приятелів української визвольної справи.

Хай він страє совістю тих, які живуть вільно і остереже їх, що окупант України, Москва — є ворог цілого вільного світу.

Хай він докеже, що Москва невпинно і систематично приготує агресію проти вільного світу, захитує основи тривалого миру в світі.

Хайже перший Світовий Конгрес Вільних Українців донесе до наших рідних в Україні радісну вістку, що об'єднана і організована українська спільнота у вільному світі, скріплює свої сили і докладає всіх зусиль, щоб прискіпити день визволення українського народу та відновлення його Суверенної Соборної Української Держави.

ПАНАМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

о. д-р Василь Кушнір — президент ПАУК; делегати КУК: Іван Г. Сирник, Микола Плав'юк, Іван Іванчук; делегати УККА: Йосип Лисогір, Ігнат Білінський, д-р Матвій Стахів; делегат Бразилії: д-р Володимир Михайлів; делегат Венесуелі: проф. Віктор Приходько.

Нью-Йорк, 22 січня 1967 р.

БРАТСТВО В ЗАГАЛЬНО-УКРАЇНСЬКІЙ СУСПІЛЬНО-ГРОМАДСЬКІЙ ПРАЦІ

Б-во "Броди-Лев" — учасник Франківської виставки

Фото Я.П. Старостяка

Експонати Братства "Броди-Лев" на Франківській виставці в Нью Йорку 1967

**БРАТСТВО І УД УНА, Станиця НЬЮ ЙОРК
і БРАТСТВО „БРОДИ-ЛЕВ”**

— влаштовують —

в неділю, 4-го вересня 1966 р.
о год. 9-й веч.

на Оселі „ВЕРХОВИНА” в Глен Спей

**ОСІННЮ
ДИВІЗІЙНУ ЗАБАВУ**

Грає оркестра Б. ГІРНЯКА

Половина доходу призначена на будову Церкви в
Глен Спей, Н. Й.

Просимо Українське Громадянство про підтримку.
КОМІТЕТ

**ПІД ПРОТЕКТОРАТОМ КРАЙОВОЇ УПРАВИ Б-ВА
КОЛ. ВОЯКІВ І УД УНА і Б-ВА „БРОДИ-ЛЕВ”
„ТЕАТР У П'ЯТНИЦЮ” з ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.**

під керів. В. ШАШАРОВСЬКОГО

— ставить —

КОМЕДИЙНО-МУЗИЧНИЙ МОНТАЖ

„О ПІВ ДО ДРУГОЇ ГОДИНИ”

в неділю, 2-го квітня 1967 року

о год. 5:30 по пол. в JUNIOR HIGH SCHOOL
Avenue "B", між 5 і 6 вул. в Нью Йорку.

Квитки можна набути в крамницях АРКА, ЕКО,
СУРМА, в ціні \$3.00, \$2.50 і \$1.50.

Дохід призначений на Український Католицький
Університет в Римі та видання історії І УД УНА.

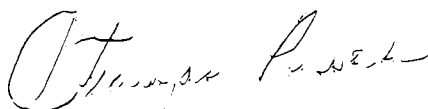
Комітет Будови Церкви св. Володимира в Глен Спей, Н. Й.

4-ого вересня, 1966 року.

ПОСВІДКА.

Отсим стверджуємо що ми одержали суму 69.50 дол. від
Тов. Броди-Лев, Інк. на будову Української Церкви ім.
св. Володимира в Глен Спей, Н. Й.

За Комітет будови церкви:

Петро Саляк /Скарбник/

Закінчення зі стор. 32

Додатково: На охорону воєнних могил переда-
но до Б-ва "Броди-Лев":

Збірка під церквою св. Івана Хрестителя в	
Гантері	дол. 115.06
Станиця у Вашингтоні	" 33.61
" Рочестері	" 25.00
" Трой	" 21.00

Слідуючі станиці Братства кол. вояків 1-ї УД
УНА в ЗДАі Канаді, що допомогли розпродати і
розчислилися з продажі одноднівки "В дні Зеле-
них Свят" 1966 р.:

Станиця Філадельфія	дол. 220.20
" Чикаго	" 112.00
" Нью Йорк	" 104.00
" Гартфорд	" 50.00
" Рочестер	" 48.00
" Едмонтон (Канада)	" 45.00
" Ньюарк	" 33.00
" Вашингтон	" 26.00
" Нью-гевен	" 25.00
" Амстердам	" 25.00
" Калгара (Канада)	" 20.00
" Клівленд	" 20.00
" Боффало	" 17.00
" Рідінг	" 10.00

Разом дол. 755.20

Дві станиці в Америці (75 примірників) і 8 в
Канаді (410 примірників) і досі не розчислилися.

БРАТСТВО „БРОДИ-ЛЕВ” і СТАНИЦЯ 1 УД УНА
в НЬО ЙОРКУ

— влаштовують —

В СУБОТУ 30-го ЛИПНЯ 1966 РОКУ

ВЕЛИКУ ЛІТНЮ ЗАБАВУ

на

ОСЕЛІ „Н С Е Н Я” в ГАНТЕРІ, Н. Й.

(власник п. І. Кобзар)

ГРАЄ УКРАЇНЬСЬКА ОРКЕСТРА

ДОВІРНИЙ БУФЕТ

ЛЬОТЕРІЯ

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 9-їй ВЕЧОРА

Комітет

БРАТСТВО "БРОДИ-ЛЕВ"
НЬЮ ЙОРК, Н.Й.

ВЛАШТОВУЄ

НЬЮ-АРК - ШКОЛА ЗВАНА ХР. НЕДІЛЯ

7 ТРАВНЯ 67р. - О ГОД 5³⁰ ВЕЧОРА

ДОПОВІДЬ-РЕПОРТАЖ

"УКРАЇНСЬКІ ВОЯЦЬКІ МОГИЛИ
У ЗАХ. ЄВРОПІ ТА ОПІКА НАД НИМИ"

ДОПОВІДАЧ: ДР. РОМАН ДРАЖНЬОВСЬКИЙ
- ПОЛОВА БРАТ. "БРОДИ-ЛЕВ" -

ДОПОВІДЬ БУДЕ ІЛЮСТРОВАНА ПРОЗІРКАМИ
ПІДЧАС ВЕЧОРА ВИСТУПИТЬ

ХОР УКРАЇНСЬКИХ
КОМБАТАНТІВ МІСТА
НЬЮ ЙОРК

ДИРИГЕНТ: ПРОФ. ІВАН ХОМИН.

ПРИФОРТЕПАНІ: ПАМІ ОЛЯ ХОМИН.

ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО
ЗАПРОШУЄМО СЕРДЕЧНО

ДОБРОВІЛЬНІ ДАТКИ!

ДОХІД ПРЕЗНАЧЕНИЙ НА
ОХОРОНУ ВОЯЦЬКИХ МОГИЛ

ВИХОВНО-ВІДПОЧИНКОВИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В БЕЛЬГІЇ

CENTRE DE FORMATION ET DE VACANCES DE LA JEUNESSE UKRAINIENNE EN BELGIQUE A.S.B.L.

V.Z.W.D. VACANTIE CENTRUM VAN OUKRAINSE JEUGD IN BELGIË

SIEGE SOCIAL : 72, BOULEVARD CHARLEMAGNE, BRUXELLES 4

Tél. : 34.04.82

C.C.P. : 2436.23

N°

Bruxelles, le 12 листопада 1966

Хвальна Управа
Товариства "ЕРОДИ-ЛЕВ"
в Нью-Йорку, Н.Й., США

Високоповажаний/і/ Пане /-ове/ :

Управа Виховно-Відпочинкового Центру Української Молоді в Бельгії широко дякує Вам за цінну пожертву на закуп дитячої оселі в Бельгії в сумі 50.00 дол. Пожертва буде оголошена в газеті Українського Допомогового Комітету "Вісті".

Сподіємося, що Ваш даток прискішить нашу ціль - придбати для нашої молоді власну оселю.

Остаємо з пошаною та українським привітом.

За Управу:

Мирослав Ходоровський,

Голова

Григорій Ощипко,

Секретар

Високоповажані Панове і Друзі!

П. Моклович передав нам суму 50 дол., якою Ваше Товариство приходить нам з допомогою в закупі Української Оселі. Широ дякуємо за зрозуміння наших потреб. Ваша пожертва приходить саме в час, бо за один місяць відбудеться оформлення купна і платність. Посвідку в плати ми передали п. Мокловичеві.

Остаємо з пошаною та ширим привітом.

Г.О.

Ukrainian Workingmen's Association

Home Office

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ СОЮЗ

Головна Канцелярія

440 Wyoming Avenue
Scranton, Pennsylvania

1-го липня 1966

До Управи
Новорганізованого
Братства "Броди-Лев"
Відділу 251 УРСоюзу
на руки секретаря
п. Стефана Шепаровича

Високоповажані Добродії!

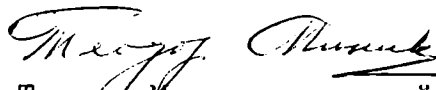
Згідно з постановами статуту Українського Робітничого Союзу параграфу §180, в залученні висилається Вам Відділовий Чартер УРСоюзу, яким уповаж-
няється Вас вести' допомогово-обезпеченеві діла при вашому місцевому Відділі
в Нью Йорку, де УРСоюз має належний дозвіл від Асекураційного Департаменту
Стейту Нью Йорк на ведення цього інтересу.

Офіційну Печать та ділові книжки для рекордування належних записок
і рекордування протоколів, вислеться Вам пізніше.

При цьому проситься Вас прийняти подяку і гратуляцію за Ваше довірря
та вирішення організування Відділу УРСоюзу у Вашій місцевості для нашої
спільної праці у веденні допомогово обезпечених діл для добра УРСоюзу,
користі його членів та загального добра українських добрих справ в Америці
і Канаді і Україні також.

З поздоровленням і побажанням Вам як найкращих успіхів в Союзових і
всіх інших добрих українських ділах, які при Вашому Відділі УРСоюзу Ви
постараетесь активно улаштовувати.

За Виконавчий Комітет УРСоюзу

Теодор Минник, головний секретар

Washington, D. C., January 25, 1967

27/5 967
6:9/07

" Brody-Lev ", Inc.
c/o Ukrainian National Home
140-142 Second Avenue
New York, N. Y. 10003

Величезна панове !

Видаете пристойний журнал " В укр. Зелених свѣтѣ ". Коли нема в Конгресовій бібліотеці у Вашингтоні. А треба, щоб був. Треба тут знати все і вважати українське видання, бо це світова релігійна і українська видання показує світові та інші інші країни.

Тому дуже прошу, зберіть всі числа від першого до останнього, що досі появилася — і відправити поштою згодом їх на мою таку адресу в Конгр. бібліотеці, щоб їх міг оформити титли. Кисла 12-го з 1966 не починайте, бо я шоб рвот і друку до того, що ви приймаєте.

Зробите корисну прислугу українській справі, коли відшукатимете друкарню на мою пропозицію —

Остан з класифікації —

В.Надрага

Mr. B. Nadraga
c/o Library of Congress
Slavic & Centr. Europ. Div.
Washington, D. C. 20540.

СТАРАННЯМ БРАТСТВА „БРОДИ-ЛЕВ”

в порозумінні

**З КООРДИНАЦІЙНИМ КОМІТЕТОМ УКРАЇНСЬКИХ ТА
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ КОМБАТАНТСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЬЮ ЙОРКУ**

відбудеться

в суботу, 12-го листопада 1966 р. год. 6:00 вечора

в приміщенні

**Українського Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йорку
при 149 Друга Евіню**

З У С Т Р І Ч КОМБАТАНТІВ З ГРОМАДЯНСТВОМ

В ПРОГРАМІ:

Доповідь д-ра Романа ДРАЖНІОВСЬКОГО на тему „Українські воєнні могили в Європі та опіка над ними” (репортаж з подорожі по європейських воєнних цвинтарях з висвітленням знімків).

Виступ ХОРУ УКРАЇНСЬКИХ КОМБАТАНТІВ міста Нью Йорку під орудою п. Івана ХОМИНА

Висвітлення фільму з ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНИХ ПОМИНОК у Глен Спей, Нью Йорк.

**НА ЦЮ ЗУСТРІЧ ЗАПРОШУЄМО ВСІХ Б. ВОЯКІВ
ТА ВСЕ ГРОМАДЯНСТВО, А ЗОКРЕМА МОЛОДЬ.**

УПРАВА БРАТСТВА „БРОДИ-ЛЕВ”

St.Stefan im Rosental, 12.11.66

Sehr geehrte Herren!

Ich danke recht herzlich für die liebe Spende zu Allerheiligen. Es freut mich immer, dass Sie für die Heldenfriedhöfe Ihrer Kameraden Interesse zeigen und ich kann Ihnen versichern, dass auch wir hier auf Ihre Kameraden nicht vergessen haben. Ihr Vorstand Herr Dr. Drazniowsky konnte sich ja heuer im Herbst selbst überzeugen, dass der Heldenfriedhof in St. Stefan im Rosental neu gestaltet wurde. Im nächsten Jahr wird der Friedhof in Bierbaum am Auersbach neu gestaltet. Alles geht nicht auf einmal. Ich schicke Ihnen auch heuer wieder einige Fotos und hoffe, Sie werden zufrieden sein.

Ich wünsche allen Kameraden Ihrer Organisation viel Erfolg im Leben und verbleibe mit den besten Grüßen

Ihr ergebener

Wladimir Gregoritsky

4. 8. 1967
16.35/67

**Центральне Представництво Української
Еміграції в Німеччині з. О.**

КОМІТЕТ ПОБУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА НА СИМВОЛІЧНІЙ МОГИЛІ

8 München 2, Dachauer Straße 9/II

Telefon 55 53 16

Ч. 157/67

Дня 29-го березня 1967 р.

До
Хвальної Управи
Братства Охорони Воєнних
МогиЛ
в Нью-Йорку

Вельмишановні Панове!

Від імени Комітету Побудови Пам'ятника на Символічній Могилі у Мюнхені хочемо повідомити Вас, як щедрого жертводавця, про те, що ми приступили вже до завершення нашої праці. Забезпечивши за нами площу під пам'ятник на 45 років, ми дали вже доручення каменярєві, щоб приступив до виконання проєкту і побудував пам'ятник ще перед нашими Зеленими Святами. Під час тих свят думаємо влаштувати урочисте посвячення пам'ятника.

Подаючи Вам цю інформацію, хочемо при цій нагоді ще раз подякувати Вам за Вашу пожертву на пам'ятник у висоті 50.- Доларів (п'ятдесят дол.). Пам'ятник буде, як Вам відомо, стояти на Українському Цвинтарі (Вальдфрідгоф) у Мюнхені.

З найкращими побажаннями та глибо-
кою пошаною!

Максим Брулінський
Максим Брулінський
Голова К-ту

д-р Маркіян Заяць
д-р Маркіян Заяць
Секретар К-ту

Мюнхен, 26.2.66

На руки Вн.П. Дра Т. Дражковського
голови Братства "Броди Лев"

Високочовани Панове!

Щиро дякую за добру пам'ять про
тойого незабутнього мужа Єврослава
і грошеву допомогу в сумі 100.-(сто)
доларів, яку повністю признають
на ту так уже дорогу мені маму.

Остаюсь з пошаном і з
щирим привітом

Надя Беніамі зі сном
Торонто.

"VISTI KOMBATANTA"

VETERANS NEWS

41 Whitbread Crescent

Downsview, Ont., Canada

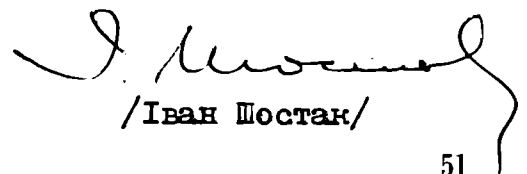
Торонто, 6 листопада 1966 р.

До
Хвальног Б-ва
БРОДИ - ЛЕВ, Інн.
Ню Йорк, ЗДА

Вельмишановні Панове :

Щиро дякуємо за надісланий чек /ч.273/ на суму 53.80 дол.
/50.00 дол. в амер. валюті/, на рахунок дотації на журнал "ВІСТІ
КОМБАТАНТА" за 1965 рік.

Остаємось з вояцьким привітом
За Канадійську Адміністрацію "В-К"

/Іван Шостак/

9. XI. 1966

РОЗШУКИ

Хто щось знав би про долю, або про місцеперебування далі згаданих осіб, яких розшукують їх родичі, ласкаво просимо повідомити про це Управу Братства "Броди-Лев":

1. Михайло Іленків зі села Гуманець біля Львова, в 1949 році перебував в таборі полонених в Англії.

2. Ярослав Дикун. Народження 1919 року в Стрию. Підстаршина 31-го полку. Останньо перебував у Гляйхенбергу, Австрія.

3. Олег Юрій Ковальський, нар. 14 травня 1925 р. в Чехії. Учився в учительській семінарії та в Консерваторії у Львові. В Дивізії останньо був причислений до 30-го полку і брав участь у боях під Бродами. Ходили чутки ніби загинув, натрапивши на міну, під Юденбергом, Австрія.

За кожну вістку про згаданих осіб їх родичі та Управа Б-ва будуть дуже вдячні. Писати просимо на адресу:

"Brody-Lew", Inc., c/o Ukrainian National Home
140-42 Second Ave., New York, N. Y. 10003.

Олег Юрій Ковальський

**ОЩАДЖУЄ НАЙМЕНШЕ \$50.00 ВІДСОТКІВ
НА КОЖНІЙ ТИСЯЧІ ДОЛЯРІВ
ХТО ПОЗИЧАЄ НА АВТО У**

**Федеральній Кредитовій
Кооперативі**

**„САМОПОМІЧ”
в Нью Йорку**

Сума позички	До сплати в 36 міс. ратах по: (включно з %%)	В тому відсотки за 3 роки
\$1,000.00	\$31.21	\$123.56
\$1,500.00	\$46.81	\$185.16
\$2,000.00	\$62.41	\$246.76
\$3,000.00	\$93.61	\$369.96

Відсотки за 1 рік \$4.12 від сто доларів.

Позички забезпечені на життя без жодної доплати.

Адреса:

**SELF RELIANCE (N.Y.)
Federal Credit Union**

98 SECOND AVENUE NEW YORK, N.Y. 10003

Tel.: GR 3-7310

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

в і т а є

ВСІХ ЧИТАЧІВ ЖУРНАЛУ „БРОДИ - ЛЕВ”

та просить їх не забувати на його потреби.

УККА є єдиною репрезентативною установою американських організованих українців, що веде широку діяльність серед американських політичних, суспільно - громадських, професійних та наукових кол.

УККА видає в англійській мові журнал „Український Квартальник” і двотижневик „Український Бюлетень”, а крім того англомовні книжкові видання. Тепер друкується в англійській мові праця про мартирологію українських церков та їх єрархів, духовенства і вірних. Підготовляється видання в англійській мові документальної великої історії російського імперіялізму. Хто оцінює вагу тієї праці, а крім того поважних досягів в американському Конгресі, у поодиноких стейтових легіслатурах, і на університетах, той не відмовить гідної жертви на

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД

ЩО Є ЄДИНОЮ БАЗОЮ ПРАЦІ УККА.

А д р е с а :

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE, P. O. BOX 721,

CHURCH STREET STA.

NEW YORK 7, N. Y.

ОСЕЛЯ „МАРТА” — (MARTHA'S INN)

ПОЧИНАЄМО ЛІТНИЙ СЕЗОН 1967 РОКУ, в п'ятницю 26 травня 1967 відкриттям 5-го сезону відомії вакаційної оселі **МАРТА** в мальовничих горах (тільки миля від Союзівки, а десять миль від оселі СУМА) в містечку КЕРГОНКСОН, Нью Йорк.

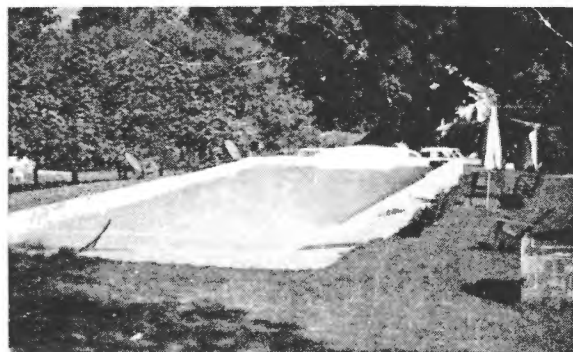
Під зарядом родини РОСОЛІВ, смачний домашній харч, обильні порції, вигідні модерні кімнати, басейн до плавання і купелей, та БАР під власним зарядом.

Щоб оминуту розчарування, радимо зарезервувати кімнати заздалегідь: чи на тижні, вікенди або дні. Телефонувати:

Кергонксон 626-3851

а в Нью Йорку:

GR 3-5289 — 254-3389

Адреса: P. O. Box 32

Kerhonkson

New York

Українське мистецтво

кераміка, вишивки та різьби

рекомендує знана фірма

— Е К О —

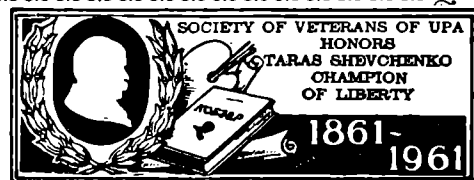
Універсальний склад подарунків в Нью Йорку
145 Друга Евеню — Тел. AL 40888

НАЩО ВИТРАЧАТИ ЧАС НА ПИСАННЯ АДРЕС? ПЕЧАТКИ

КІЛЬКА ВЗІРЦІВ...

різного роду * в різних мовах * з емблемами *
для організацій * установ * підприємств *

приватного вжитку

ПЕЧАТКА — 3 лінії на 2 інчі — \$ 2.50

виробляє

Roman Iwanuckij

2883 WILKINSON AVE. - BRONX, N. Y. 10461

BUS. TEL. TA 3-8407 - HOME UN 3-2035

ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ

"ВЕСЕЛКА"

144 Друга Евеню Нью Йорк

в Пластовому Домі

Тел. 02 4-9576-79-98

Зимні і теплі перекуси (полуденки, обіди, вечері).

Солодощі — теж вибагливі імпортовані.

Шкільне і канцелярське приладдя; цигарки, цигари, тютюн та часописи.

Жетон, виданий Братством "Броди-Лев" для переведення Зеленосвяточної збірки на 1967 рік.

НАЙСТАРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО В НЬО ЙОРКУ

ROMAN PARCELS SERVICE

при 141 — 2nd Ave., New York, N. Y.

між 8—9 вул. напроти Українського Народного Дому — Tel. GR 5-7430

Відчинсне щоденно від 8:30 рано до 7:00 вечором ● в суботи від 8:30 до 6:00 вечором ● а в неділі від 10:00 рано до 3:00 пополудні ● Посилки опаковуємо і висилаємо прямо з нашого бюро ● Висилаємо також харчеві пачки прямо з СССР, по дуже низьких цінах ● Приймаємо замовлення на автомобілі, машини до прання, холодильники, телевізії, ровери і машини до шиття виробу СССР. ● Рівнож приймаємо поштові замовлення з-поза Нью Йорку та інших стейтів. ● Всі посилки обезпечені повністю ● На складі маємо великий вибір товарів для висилки по приступних цінах.

Просимо заглянути до нас, а ми обслуажимо Вас скоро і солідно.

Властителі висилкового бюро: С. Секрета, З. Корчинський, Я. Ганкевич

З М І С Т

Культ могил як вияв культури. Проф. д-р Григор Лужницький	1
Братство "Броди-Лев" на сторожі пам'яток і традицій нашої	
Визвольної боротьби. Инж. Василь Забродський	3
Згадуйте славних людей! Отаман о. Д. Ковалюк	5
Пам'ятаймо за наших борців за волю. Пполк. Михайло Ліщин-	
ський	9
Лист Апостольського Візитатора Українців у Західній Європі	13
Вояцькі могили в Західній Європі. Д-р Роман Дrajньовський	17
Фінансовий звіт приходів і видатків Б-ва в Нью Йорку	24
До нас пишуть. Приготував Д-р Б. Левицький	25
Звіт Крайової Управи Б-ва про зеленосвяточну збірку	31
Жертводавці на цілі Б-ва "Броди-Ле"	33
М а н і ф е с т П А У К	40
Братство в загально-українській суспільно- громадській праці	42
Р о з ш у к и	52

State of New York

Department of State Albany

IT IS HEREBY CERTIFIED THAT THE
CERTIFICATE OF INCORPORATION
of

Brody Lew, Inc.

was filed in this Department on the twenty-sixth day of May, 1953.

Witness my hand and the official seal of the Department of State
at the City of Albany, this 26th day of May, 1953.

Thomas D. Curran
Secretary of State